

Bruožai

Raso V. G.

KAS ISTIKRO SUKELIA KARO HISTERIJĄ?

JAU VISI PAGEIDAUJA.

DOROVĖS GLOBĖJŲ TRIKSMAS.

Kuo daugiau renkasi tamsių debentų tarptautiniam horizontui, tuo garsiau amerikiečių politiniai sluoksniai kalba, jog naujas karas yra nereikalingas ir visiems atnešų tikrai nelaimę. Daugelis radio komentatorių ir kolumnistų ragina kovoti su "karo histerija" ir nepasiduoti Višinskio bei Winchell panikai.

Aišku, Amerika nepageidauja karo ir bando jo išvengti visomis priemonėmis. Tačiau, pačios karo kibirkštys kyla ne pas mus, bet iš Maskvos. Sovietų Rusija jau prieš porą metų pradėjo karo veiksmus prisijungdama Baltijos kraštus, pavergdama Lenkiją, Jugoslaviją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją ir panašiai.

Todėl be reikalo tuli išmintingi amerikiečiai patys save plakami kaltindami saviškius už kurstymą karo histerijos. Jie, it tas žuikštis, bijodamas pažvelgti į artėjantį pavojų, įkiša galvą į smėlį ir laukia kas toliau bus. Tokie savęs apkaltinimai gelbsti bolševikų propogandai ir skatina sovietiškus imperialistus daryti kas jiems patinka, neatšizveigiant j nieką.

Sovietai daug daugiau skaitytūsi su Jungtinėmis Valstijomis, jeigu pastarosios atvirai pasakytų ką jos mano apie maskolišką imperializmą.

Neseniai North Dakota valstijos pareigūnai pasiūlė priimti mažiausiai 200,000 tremtinių ir pagelbėti jiems įsikūsti. Gyventojų skaičius toje valstijoje sumažėjo 100,000 nuo 1940 metų. Tremtinius sutinka priimti ir Idaho valstija, Oregon ir Alasaka. Pastaroji sudarė specialią komitetą, kuris vyks į J. V. Kongresą prašydamas praveisti tremtinių bilijų.

Iš to jau galima spręsti, jog tremtiniai čia yra pageidaujami. ypatingai iš Baltijos kraštų. Tik Washingtono įstatymų leidėjai dėlsi, negalėdami susitarti kas ir kaip turi įteikti projektus.

South Bostono "Darbininkas" praneša, jog ALRK. Federacijos suvažiavime, lapkričio 4 dieną New Yorke buvo nutarta praveisti Federacijos vajų. Vajaus metu bus bandoma sukelti \$10,000 sutvirtinimui federacijos veiklos.

Beabejo, ką nors panašaus turės daryti ir kitos mūsų idejinės organizacijos, kurių aruodas toipgi išsemtas veik iki paskutinio grūdo. Laikas būtų pagalvoti apie tai ir sandariečiams. Anot lietuvių patarlės: "Sauso — niekas neklauso." Pareižių ir darbo turime begaliniai daug, o su žirniais ar pupom jų neatliksim.

Tas mūsų vidurinis vajuas, kaip ir ALRK. Federacijos vajuas, nepakenks Amerikos Lietuvių Tarybos vajui, kuris prasideda sausio 1 dieną.

Maskva dabar kaltina amerikiečius ir anglus už "rėmimą" nazių savo zonoje Vokietijoje. Tuos užmetimus Molotovas, beabejo, pakartos ir užsienio ministrijų konferencijoj, kuri neuzilgo prasidės Londone.

Sarišys su tuom anglų spauda neseniai priminė to paties Mo-



# SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

SANDARA

Published by the Lithuanian National League of America Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States Adv. Agency — "White" 840 W. 33rd St., Chicago, Ill. Yards 4789

METAI XXXIII

PENKTADIENIS, LAPKRIČIO-NOVEMBER 14 D., 1947 M.

No. 46

## J. V. Kongresas Renkasi Gelbėjimui Vakarinės Europos

### Ukrainiečiai Bėga į Vakarų Pusę

Sovietai Bando Išnaikinti Partizanus Karpatuose

Krakuva. — Raudonarmiečiai, su pagelba lenkų ir čekų būrių tęsia atkaklų naikinimą partizanų būrių Karpatų kalnuose. Tuos partizanų būrius sudaro jaunieji ukrainiečiai, kovojanti už savo krašto laisvę ir sovietų dezertyrai. Jų veikla pirmiau apėmė didesnius plotus ir siekė rytus nuo Curzono linijos ir Kievo. Bet dabar jie suspausti į Karpatų kalnus.

Kaikurie partizanų būriai bando prasiveržti į vakarus, į amerikiečių zoną. Čekų kariuomenė saugo visus kelius, bet ukrainiečiams patriotams pasiseka prasimušti ir pro čekus. Amerikiečiai juos nuginkluoja ir patalpina į speciales stovyklas.

### Sekančiam Kare Aliejus Loštų Svarbia Role

Chicago. — Kilus naujam karui, kuriame dalyvautų Jungtinės Valstijos, aliejaus poreikimas būtų toks didelis, kad su vargu galėtumėm jį patenkinti. Tokią nuomonę pareiškė B. K. Brown, vice-prezidentas Standard Oil Co. Indianoj.

Pasak B. K. Brown, peritaime kare išiekvodavo pusantro milijono bačkų aliejaus į dieną; sekančiame kare jo reikėtų puspenkto milijono bačkų į dieną.

Jungtinėse Valstijose yra užregistruota 160,000 autobusų.

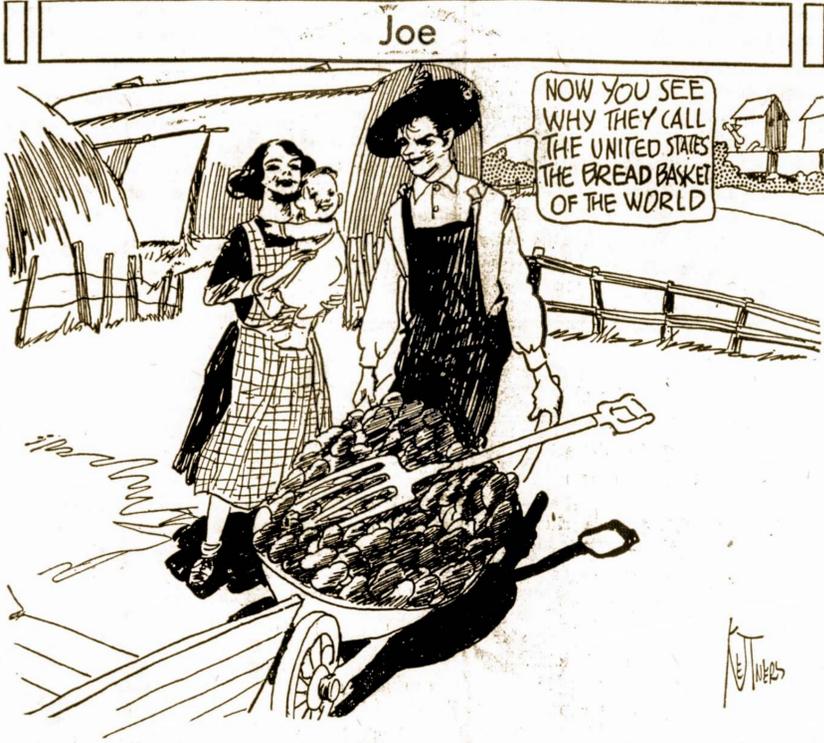
lotovo kalbą, kurią jis pasakė spalio 30 dieną, 1939 metais Aukščiausiajam Soviete. Ir štai ką jis pareiškė Anglijos ir Prancūzijos adresu:

"Vedimas karo prieš hitlerizmą, karo kuris pridengtas fašistiniu šūkiu ginti demokratiją, yra ne tik betikslis, bet tiesiog kriminališkas dalykas". Pasakyta — kaip kirviu nukirsta! Molotovas išvadino kriminalistais tuos, kurie kovojo prieš Hitlerį.

Doros globėjai Amerikoje pakėlė baisų triukšmą prieš istorinę filmą "Forever Amber". Teatrai, kur ši filmas yra demonstruojama, apstatyta dorovingumo sargais, kurie ragina publiką neiti į vidų.

Bet kad žmonės įvairiose pasaulio dalyse miršta iš bado, kad jų teisės ir laisvė yra trempiama raudonųjų diktatorių, tai tie patys doros globėjai" visai užmiršta.

Iš Stockholmo atėjo žinia, jog raudonarmiečio kareivio paminklas, kuris buvo iškeltas Utenuose, tapo nugriautas nakties metu ir sudaužytas. Bolševikai sakė, jog tai partizanų darbas.



### DANAI IRGI MOKA IŠNAUDOTI PATEKUSIUS PAS JUOS TREMTINIUS

Danų Spauda Iškelia Daromas Tremtiniams Skriaudas

Ir pačioj Danijoj vietinių gyventojų tarpe atsiranda balsų, kurie pasiūlo protestui prieš Danų Raudonojo Kryžiaus baltiečiams daromas visokias neteisybes ir skriaudas. Rimta ir ilgą protesto straipsnį išidėjo Kopenhagos dienraštis "Kobenhavn".

Straipsnio autorius ieško priežasčių, dėl kurių baltiečiai nelegaliai bėga iš Danijos Svedijon. Ir pats atsako, iliustruodamas žiauriai bet teisingais pavyzdžiais. Pabėgėliams Danijoje yra suteiktos teisės lygios dano teisėms, bet, deja, tik ant popierio.

Praktikoje pabėgėliai, ypač baltiečiai, yra danų Raudonojo Kryžiaus, danų darbo įstaigų ir pačių darbdavių nežmoniška išnaudojami ir skriaudžiami. Jie priversti gyventi stovyklose ir už butą mokėti daugiau, negu kainuoja prabangiausi butai, jie gauna maistą tik stovyklos virtuvėje, maistą labai prastą ir visiškai nevertą pinigų, kuriuos jie iš savo uždarbio privalo už jį sumokėti.

Kortelių jiems specialiai neduoda, nes tuomet sumažėtų galimybės iš tų vargšų pasipelninti. Gi tekstilės gaminiams ir avalynei pirkti leidimų jie visiškai negauna, nors, turėdami lygias teises su danu, privalėtų tuos leidimus gauti.

Nenorėdami atrodyti visiškai nuskurę, drabužius ir avalynę perkasi juodoje rinkoje, kas su jų skurdžiu uždabiu yra labai

sunku. Be šių laikraštis mini dar visą eilę D.R.K. ir ypač jo pabėgėlių skyriaus viršininkės Esther Amundsen, kurią patys danai vadina "kuprota komuniste", pabaltiečiams Danijoje daromų neteisybių.

### Sovietai Ruošdamies Karui "Apvalo" Savo Fronte Užnugari

Partagalų valdžios oficiozas "Diario da Manha" idėjo straipsnį, kuriame aiškinami Sovietų Rusijos pasirošimai naujam karui. Anot to laikraščio, Sovietai ne vien kala ginklus, bet taip pat "pertvarko" visas okupuotas šalis, turėdami omenyje saugumą užpakalyje fronto.

Likvidavimai opozicijų Baltkanų kraštuose, Lenkijoje, Vengrijoje yra vienas tokių žingsnių. Paskiaul numatyta masinė žmonių deportacija, ypatingai tų elementų, kurie nesugromuliuojami komunistiškaj sistemoje. Sovietų strategai, girdi, nenori kad pasikartotų tas, kas įvyko, Baltijos kraštuose birželio mėn. 1941 metais.

Sovietiškos Lietuvos divizijos išgrūstos į šiaurę; lenkų kariuomenė neturi amunicijos ir jei sukiltų, tai kovoti galėtų vos kelias valandas. Čekų generoliniam štabe viską sprendžia Maskvos "patarėjai". Daugiausiai patikima, tai jugoslavų kariuomenė. Karui ištikus, jai būtų pavesta ginti Italijos frontą.

Miškai J. V. užima trečdali viso ploto arba 658 milijonus akrų.

### Darbo Tvarka Sovietų Stovyklose, Kur Buna Nemažai Lietuvių

Londonas. — Grįžęs iš anos pusės Uralo Dr. J. Margolin paskelbė savo išpūdžius Palestinos laikraštyje "Hamashkif". Jam teko būti sovietiškoje darbo stovykloje kaip gydytojui. Naujai atsiunčiamus į stovyklą Baltijos kraštų ir rytinės Vokietijos žmones pristato prie sunkiausią darbų.

Išvargę ir išbadęj kelionėje turi atlikti pilną darbo normą giliose kasyklose arba paviršiuje. Ten pat yra ir tūkstančiai sovietų piliečių, kuom nors nusidėjusių valdžiai. Tiems kurių atlieka nežmoniškas pastangas normos išpildymui, sargybiniai pasako: "Niekio tokio, turėsi arba priprasti — arba pastipsi".

### Pranašauja Sunkią Eiga Užsienio Ministerių Konferencijai Londone

Pagalbininkai Negali Susitarti Jokiam Pункte

Lodonas. — Pabaigoje šio mėnesio Londone susirinks Marshall, Bevin, Molotov ir Bidault risti taikos klausimus su Vokietija ir Austrija. Jų pagalbininkai jau trejetą savaitę dirba bandydami paruošti dirvą ir išrasti kaikiuriuos ginčijamus klausimus. Vienok jokio progreso nepadarėta šioj srity.

Sovietų Rusijos atstovai nenusileidžia nei colio. Rusai po senovei reikalauja 10 milijonų dolerių reparacijų iš Vokietijos mašinomis ir produktais. Sienu klausime jie irgi nepasijudino. Todėl neatrodo, kad tą mazgą atrišių ir patys užsienio ministrai, kurie neužilgo susirinks,

### JUNGTINĖS VALSTIJOS MAZAI PAISO SOVIETIŠKŲ GRĄSINIMŲ EUROPOJE

#### Republikonų Tarpe Kyla Smarki Opozicija

Šį pirmadienį, lapkričio 17 d., J. V. Kongresas susirenka nepaprastai sesijai svarstyti Marshallo planą, kuris numato suteikimą vakarų Europai nuo 16 iki 20 milijonų dolerių paramos atstatyti savo išgriautą ekonomini gyvenimą.

Ta pačią dieną, pietų metu, prez. Trumanas perskaitys savo specialų pranešimą, kuriame jis pabrėž reikalingumą gelbėti Europą nuo skurdo ir komunizmo. Paminėję prez. Trumano mintis yra ta, kad Jungtinių Valstijų saugumas reikalauja sudaryti atsparą komunizmui ir nepri-leisti jo prie Atlanto pakrantių ir apsaugoti Prancūziją, Italiją ir kitas šalis.

Pasipriešinimas Marshallo planui kyla iš įvairių komitetų, kuriuos kontroliuoja republikonai. Pastarieji tikrina, jog išmetimas tiek milijonų sukels šioje šalyje infliaciją.

Marshallo Planas Drąsus Žingsnis Pirmyn

Kaikurie politikos ekspertai Washingtone pripažįsta, jog Marshallo plano vykinimas yra surištas su didelėm rizikom. Maskva gali paskaityti tą organizavimu koalicijos prieš Sovietus ir užimti likusią Europą,

### Sovietiška "Velnio Sala" Prie Pat Paryžiaus Miesto

#### Toje Stovykloj Laikomi Ir Pagauti Baltiečiai

Prancūzų Spauda Iškėlė Smarkų Protesį

Paryžius. — Šale pagarsėjusių Versalio palocių, kur seniau gyvendavo Prancūzijos karaliai, šiuo metu yra sovietiška koncentracijos stovykla Bearegard vadinama. Ji apvesta spiguliuotom vėlom, apstatyta stipria raudonarmiečių sargyba, o nakties metu apšviečiamos sienos, kad niekas negalėtų nematamai pabėgti.

Įėjimas griežtai draudžiamas, tačiau Paryžiaus savaitraščio "La Bataille" korespondentui — Jean Bernard-Derosne pasisekė įkelti ten koją ir jis paskiau aprašė savo išpūdžius. Jis sako:

"Už šios stovyklos sienų paglėpta baisioji įvairių šalių tragedija. Čia yra vyrai, moterys ir net vaikai iš Baltijos kraštų ir jie visi yra pakliuvę į tą mašinę, kuri sumala žmonių sielas ir gyvybes. Čia yra lietuviai, latviai ir estai. Toliau — su-

po priedanga išgelbėti ją nuo amerikiečių imperializmo. Tačiau valstijos sekretorius Marshall mano, jog Rusija nedirš pulti Graikijos ir Turkijos, kuomet toms buvo suteikta keli šimtai milijonų dolerių apsiginklavimo tikslams. Manoma, jog Rusija dar nėra pasiruošus karui, o kol ji pasiroš, vakarinė Europa jau bus sustiprinta ne vien ekonominiai, bet ir apsigynimo atžvilgiu.

Bet visa tai yra spėliojimai. Niekas tikrai nežino Kremliaus planų ir už tai Marshallo planas skaitoma didžiausia rizika, kokią ši šalis yra bandžiusi.

#### Višinsky Iškasė Senus Trumano Pareiškimus

Sovietų delegatas A. Višinsky nesiliauja atakavęs prez. H. Trumana. Savo kalboje Foreign Press Ass'n bankiete, New Yorke, A. Višinski iškisno H. Trumano pareiškimą, padarytą birželio 24 dieną, 1941 metais, kai Hitleris užpuolė Rusiją. Trumanas tuomet pasakė:

"Jei mes matysime, jog Vokietija laimi, gelbėsime Rusijai; jei Rusija laimėtų, tai padėkime Vokietijai. Tuo būdu tegul vieni kitus naikina..."

Svetimu protu netoli nueisi.

miai iš Karelijos, lenkai iš Baltgudijos, Lvovo miesto gyventojai, Besarabijos piliečiai, Karaliaučiaus apygardos ir kitokie, kuriuos Maskva paskaito savo piliečiais, o tikrenybėje savo priešais.

"Kas dedasi viduje stovyklos sunku ir įsivaizduoti. Jauni žmonės pražila į trumpą laiką. Daugelis ieško progų nusižudyti, kad nepatekus į primestą jiems "tėvynę", kur despotiškai valdo carų caras — Stalinas".

Paskiau Bernard-Derosne aiškina kaip jis kreipėsi į įvairias valdžios įstaigas, klausdamas del ko Prancūzija toleruoja tokias baisenybes savo teritorijoje. Departamentų viršininkai aiškina, jog tai paseka įvairių sutarčių, kurių negalima apeiti; tautos "garbė" to reikalauja.

Pabaigoje straipsnio autorius prideda: "Ach, kad aš būčiau koks magikas, kuris vienu rankos pamojimu prašalintų visą tą baisumą ir žiaurumą, praktikuojamą garbingoj prancūzų žemėje, kuris primena niekšiškausias nazių lagerius: Buchenwald, Dachau ir Flossenburg..."

# SANDARA

LITHUANIAN NEWS PAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER  
Published Every Friday by the  
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA  
General Office:  
840 West 33rd St., Chicago Telephone YARDs 4789

SUBSCRIPTION RATES:  
In The United States per year ..... \$3.00  
In Canada and All Foreign Countries per year ..... \$4.00  
Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1929, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.  
Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Seštadienis Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.  
840. West 33rd St., Chicago, Illinois  
UŽSAKYMŲ KAINA:  
Suvienuose Valstijose metams ..... \$3.00  
Užsienyje metams ..... \$4.00

## Amerikos Lietuvių Kongresas 1948 Metais

Reikalas bręsta suaukti antrą didžiulį Amerikos Lietuvių Kongresą pirmoje dalyje ateinančių metų. Pirmasai toks kongresas, suauktas veik lygiai prieš du metus Chicagoje, buvo istoriniu įvykiu ir žymiai sustiprino mūsų balsą ir įtaką amerikiečių visuomenėje ir paties Washingtono sferose. Atstovų skaičiumi ir nuotaikos kilnumu tas mūsų kongresas įrodė vieniems lietuvių tautos pasiryžimą ginti iki paskutinių savo tėvų krašto laisvę.

Tai buvo prieš du metus. Tame laikotarpyje daug kas pasikeitė. Kaikurie dalykai iškilo aukščiau į paviršių, kiti nuslinko žemyn. Anojų kongreso išpuodžiai išdilo svetimųjų atmintyje. Reikalinga juos atnaujinti ir dar stipriau pareikšti savo nepakeičiamą nusistatymą Lietuvos klausime.

Ir saviški tarp neatbūtinai stipresnis subruzdymas ir išsijudinimas. Tik organizuojant ir įvykdant milžiniškus suvažiavimus galime tikėtis tokio išsijudinimo. Taigi antrasis Amerikos lietuvių kongresas yra reikalingas. Amerikos Lietuvių Taryba turėtų suaukti jį sekančiuose metuose, kurie, beabejo, bus labai svarbūs ateities istorijai ir Lietuvos likime.

## Lietuvos Kvislingai – Tautos Žudytojai

Vienas žymesnių kvislingų Lietuvoje — A. Sniečkus, komunistų partijos sekretorius, parašė Maskvos "Pravdoje" pasigyrimą, kad Lietuvoje esą daug pavyzdinių darbininkų. Ir jis išvardijo keletą.

Taip, galimas daiktas, jog Lietuvoje dar užsiliko keletas "gerų" darbininkų ir valstiečių, kurie pavėlka užmesą jiems jungą. Bet kalbant apie pačius raudonuosius kvislingus, reikia pripažinti, jog jų tarpe nesimato nė vieno, kuris turėtų kibirkštį žmoniškumo arba sąžinės. Jie visi yra akli Maskvos agentai, kurie ne tik neužstoją savo žmonių, bet juos padeda naikinti.

Hitleris, šaudydamas žydus įvairiuose kraštuose, naudojo savo gestapininkus arba priverstus kitus atlikti budelių roles. Bet žydų tarpe neatsirado tur būt nei vieno, kuris savanoriai arba už atlyginimą būtų ėjęs naikinti saviškius. Lietuviški kvislingai tą atlieka ramiai, be sąžinės griaužimo ir be gailėsčio.

## Tado Kosciuškos Istorinis Laiškas

Ginčiai dėl Tado Kosciuškos tautybės arba kilmės tęsiasi ilgą metų eilę. Lenkai sugebėjo įtikinti amerikiečius ir kitus, kad T. Kosciūška buvo kūnu ir dvasia lenkas. Lietuviai pakartotinai kėlė protestus, bet neužtektinai tvirtai, kad įtikinti amerikiečių visuomenę.

Kad Kosciūška buvo lietuvis aiškiai parodo jo paliūdijimas. Birželio 10 dieną, 1815 metais Tadas Kosciūška parašė carui Aleksandriui I-mam laišką, prašydamas jo neskriausti Lietuvos. Laiško turinys yra toks:

"Vienas tik neramumas vargina mano sielą ir priverčia mane giliai susijaudinti. Aš esu gimęs lietuviu ir man beliko vos keli metai gyventi. Tamsi uždanga dengia ateitį mano gimtosios šalies ir jos provincijų. Aš negaliu užmiršti tų garbingų pažadų, kuriuos jūsų imperatoriška didenybė man asmeniškai suteikėte duoti savivaldybę Lietuvai. Aš tikiuosi, kad tie pažadai bus išpildyti..."

Bet caras Aleksandras neatsakė į tą Kosciuškos laišką ir taip pat užmiršo apie suteikimą Lietuvai autonomijos. Tačiau laiškas pasiliko svarbus tuom, kad Kosciūška pats pasisakė esąs lietuviu. Todėl šiame klausime neprivalėtų būti jokių abejonių.

## Tikrieji Sovietų Gyvenimo Vaizdai

Sveicarų laikraštis "Neue Zuercher Zeitung" idėjo pasikalbėjimą su vienu asmeniu, kuris po ilgesnio buvimo Sovietų Rusijoje, pagaliau pasiekė vakarų Europą. Apie gyvenimą tame krašte jis štai ką papasakojo:

Policijos agentų visur buvimas po trisdešimties viešpatavi-

mo metų padarė, kad visą Rusiją yra pripildyta vienas kitu didžiausio nepasitikėjimo ir baimės. Šita baimė, vakariečiui visai neįsivaizduojama, užmušė bet kuria mintį.

Europietis Sovietų S-goje po trumpo laiko pasijuntą kaip beprotnamyje: Žmonės jaučia savo materialinį ir moralinį skurdą, jie supranta kiauurai propogandos aparato veiklą, bet nieko negali daryti. Žinodami gerai, kad jie yra tik įstatymų objektai, ir vis dėlto, kartoja partijos ir vyriausybės šūkius apie "laimingiausią tautą pasauly", apie "Stalino išmintį ir meilę"; kartoja su tokiu užsidegimu, kad nuošaliai stovinčiam tatau atrodo psichozas.

Mūsų bendrakalbis pasakojo, kad jis fabriko biure, kuriame jis dirbo, kasdien iš sienos išsitraukdavo ir išsinešdavo namo vinį ant kurios jis pašikabindavo kepurę, nes palikęs kitą dieną jau nieko nerasdavo.

Už tat suprantama, kodėl kaimyniniuose užimtuose kraštuose sovietų kareiviai su godumu puolasi į daiktelius, kurių kituose kraštuose, išskyrus Rusiją, netrūksta. Kai į vieną pietų Rusijos fabriko atvyko britų delegacija, darbininkų pietum, kuriem paprastai būdavo tik kopūstai, buvo šiuo kartu keturi patiekalai. Buvo sugabentos staltiesės, šakutės, baldų, kad svečiam parodytų "socialistinius laimėjimus". Darbininkai sakė karštus kalbas ir įtikinėjo, kaip gera Rusijoje darbo žmogui, ir nė vienas neklausydamos. Arba kariai kaimyninėse valstybėse pasakoja, kaip nuostabiai sovietų keliai asfaltuoti, kaip visas kraštas yra elektrifikuotas, nors jie puikiai žino, kad tik maža tiesos dalelė, kad jų puolimasis į prekęs, jau isakmiai kalba apie prekių badą Rusijoje.

## Apžvalga...

### VISKAS RAMU SLA. NOMINACIJŲ FRONTE

Nominacijos į SLA. pildomą tarybą prasidėjo ši mėnesį. Palyginus su tuom kas būdavo pirmiau, dabartinės nominacijos yra nepaprastai ramios. Svarbiausieji kandidatai yra dabartiniai viršininkai: į pirmą rinkimą adv. W. F. Laukaitis; į vice-pirm. P. Dargis; į sekretorių Dr. M. J. Vinikas; į išdininimą adv. K. Gugis; į išd. globėjus p-lė E. Mikučūtė ir J. Macina; daktaru kvotėju Dr. S. Biežis.

Patartina kad nariai skaitlingai dalyvaudų nominacijose, kurios yra pirmutinis žingsnis išrinkimui.

### VOKIEČIŲ MOTERYS TIKI, JOG HITLERIS GYVAS

Vienas švedų korespondentas, neseniai grįžęs iš Berlyno ir kitų Vokietijos dalių, tikrina, jog didžiama vokiečių, ypatinai moterys, tiki jog Hitleris dar gyvas ir kada nors sugrįš. Padavimas apie Hitlerio "nemirtingumą" plečiasi visur. Karštesnės vokiečių ima ginčytis su užsieniečiais, kurie netiki į tai.

Daugelis moterų turi pasidėjusios Hitlerio nuotraukas, "jo "stormtruperių" kariuomenę, maršuojančią gražioje uniformose ir tarp "miško" vėliavų. Tuo būdu Hitleris pasilieka vokiečiams tuom, kuom yra Mahometas turkams ir kitiems pietų gyventojams.

### PRANCŪZAI PRADEJO SIMPATIZUOTI BALTIJOS KRAŠTAMS

Visai kitokie vėjai pradėjo pūsti Prancūzijoje link lietuvių, latvių ir estų. Visuomenė gyvai susijdomoje Baltijos kraštais. Zinomo rašytojo Henry de Chambon knyga "Baltijos Kraštų Tragedija", kuri prieš porą metų mažai kam buvo žinoma, dabar plačiai skaitoma ir diskutuojama. Prancūzai ima suprasti, jog panašus likimas gali ištikti ir juos.

Paryžiaus laikraščiai nuolat primena, jog tarpe Baltijos kraštų ir Prancūzijos buvę artimi kultūriniai ryšiai. Prancūzai profesoriai noriai buvo kviečiami į Kauno, Rygos arba Talino universitetus. Vienas jų —

Schmittlein, dėstęs literatūrą Kauno universitete, vėliau tapo paskirtas švietimo komisione-rių prancūzų zonai Vokietijoje. Ačiu jo globai ir energingom pastangom tūkstančiai lietuvių, latvių ir estų studentų gavo progos įstoti į Moguncijos, Fryburgo ir Tiubingeno universitetus.

Iš to visko mes galime tik pasidžiaugti. Prancūzai irgi, pagaliau, ima atsipekėti ir matyti tikrąjį bolševizmo vaizdą.

### GIRIASI PADIDĖJIMU KOLCHOZŲ LIETUVOJE

Maskvos laikraštis "Pravda" neseniai paskelbė, jog ši rudenį Lietuvoje žymiai padaugėjo kolchozų skaičius. Valstiečiai "noriai" atsižada savo privatinių ūkių ir eina į kolchozus, kur žemė, inventorių ir gyvuliai yra bendra nuosavybė. Panašiai esą Latvijoje ir Estijoje. Taip rašo bolševikų laikraštis. Bet jeigu turėtų progos prabiliti patys lietuviai valstiečiai, tai jie pasakytų maž daug štai ką: sovietiška policija atėmė iš mūsų viską ir nuvarė dirbti baudžiavos dvarus, kur mes nieko neturim ir kur mūsų sunkaus darbo vaisius pasiima už dyką komunistai.

## Rudens Aidai

Radastos antrą kartą byra; Po langu jau žiedų nėra... Apklojo lapai tako žvyra, Prareto vikmedžių tvora.

Pastogėje vijuokliuos strioksi zylės... Sunku, jei bus šalta žiema; Kiek kartų saulė mus nuyvlė, Kiek kartų smaugė vienuma.

Želmenimis stirnaitė bėga; Išnyks margajam pagiry. Štai velkas pilkaja sėmėga Diena jaunystės vidury.

Žmogaus išėsi pamatyti Pageltusiu mirties taku; Sugausi spindulį mažytį — Sakysi: rudenį puiku.

Ir nestatyk čia laimės bustų: Juk čia šalis tau ne savo, Už tat veidai išblyškė rūstūs, Kad čia ne Lietuva.

Nebeješkoki — nesurasi Šventovės, širdžiai mylimos, Čia vaško žvakės tyliai sprakši, Niekas nesupras tavo kalbos.

## PER MANO KOSTUVA

Bendrame šalpos fondo darbe tuli žmonės imo pramokti kai kurių neįprastų dorybių: būtent — pasidžiaugti kad priima aukas ir padėkavoti kad metinėse sueigose leidžiama jiems pasidėti prie durų ir pasiklausyti ką kiti sprendžia.

Aną dieną bolševikų "Vilnis" parašė: "Viduramžio jūros sferoje pasireiškia didelė baimė choleros praplūtimo. Ji prasidėjo Egipte.

Man gi atrodo, jog toji buginanti cholera prasidėjo Maskvoje.

Anglai savaip aiškina iškilusi pas juos ekonominį krizį. Girdi, Anglijoje šiuo metu yra vienas milijonas žmonių sergančių reumatizmu ir kasmet jie išieškoja tris milijonus darbo savaičių.

Taigi, vietoj dolerių, amerikiečiai turėtų pasiūsti jiems geros lietuviškos "mosties" nuo reumatizmo ir viskas būtų tvarkoje.

Vienas išmintingas vyrukas prisuntė man laikraštį, kuriame sako:

"Moteriškė yra puikiausias geriausio autoriaus veikalas ir išleidimas toks gausus, kad patartina kiekvienam vyrui pasirūpinti po vieną ekzemplorių..."

Negalima sakyti, kad nesirūpina. Žiūrėkite, Chicagoje dėl to jau baigia pakriksti Rūgštus Pieno Klubas.

Neseniai čekai minėjo 29 savo nepriklausomybės sukaktį. Įvairių miestų ir valstijų majorai paskelbė čia proklamaciją šlovindami čekus, "didvyriškai" ginančius savo laisvę.

Bet kiek buvo matyti iš tolo, tai čekai dažniau paroduodavo savo laisvę, negu už ją kovoję.

Nepaisant kiek daug kalbama Amerikoje apie šelpimą badaujančių Europoje, mūsų tremtiniai vis daugiau ir daugiau kenčia bada. Visa toji "gelbėjimo" programa atrodė kaip toje juokų dainelėje:

Sugavau varną, Iškepiu sparną; Neapkalbėkit, Pasitiprinkit — Sveteliam mano!

Kol kas tremtinams tenka tik-tai varnų sparnai.

Zurnalas "Vytytis" neseniai priminė, jog prie dešimties stambiausių religijų Amerikoje priklauso 67 milijonų, o 70 milijonų gyventojų nėra prisirašę prie jokių parapijų.

Reiškia, demokratiniai protaujant, pastarieji kaipo didžiama turėtų visur pirmininkauti.

Prez. Trumanas štai ką pasakė apie Baltąjį Namą: "Tai yra gražiausias kalėjimas pasaulyje". Bet tą jis pasakė tur būt norėdamas atbaudyti nuo jo republikonus.

Kuris žmogus Amerikoje turi didžiausias pareigas? Washingtono surastum tik du tokius pareigūnus. Vienas jų — L. Y. Zichlinski yra: "Special Administrative Aid to the Fourth Assistant Postmaster General."

Kitas asmuo — Don E. Petty turi štai kokias pareigas: "Pirmininkas Komiteto Nustatyti Pamatų Administracinei Teisei prie Amerikiečių Advokatų Drjos..." — Eolas.

Paišeliai gaminami iš grafito.

## Mieganti Karalaitė

Saulės sparnai jau nusvyro į naktį, Greit žiburėlių bus erdvė pilna — Noriu tau pasaką vieną pasekti, Mik, sūnaitėli, mik, laime maną...

Miega jauna ir graži karalaitė Gintaro rūmų erdviam kambary; Bet į jos pilį siaubūnai suplaukė, Draskos ir sukas baisiam sukury.

Miega jinai ir pabusti negali Baltijos kranto šaltam patale — Ak, per toli tau mažam į tą šalį, Mik, sūnaitėli, mik, mano dalia...

Vėjai, nebelskit per naktį į langą, Buvo per daug apsiniaukus diena — Bėk, mėnesėli, per mėlyną dangų, Mik, sūnaitėli, mik, laime maną!

O kai žėredami prunkš ir įkaitę Saulės žirgai, viesulų atneštė — Gal ir prižadinsi tu karalaitė Baltijos marių žaliaj pakraščy...

— St. Santvaras.

## Vietos Žmonės Nenori Kad Bolševikai Perkeltu Ten Savo Centrą

Bolševikų spauda jau plačiai garsina apie sumanymą perkelti dideles patalpas Richmond Hill, N. Y. už kurias sutinka mokėti \$135,000. Tas namas pirmiau priklausė Knights of Columbus, bet paskiau jis pateko į vietinio banko rankas.

Brooklyno bolševikai sudarę taip vadinamą "Lietuvių Kultūrinį Centrą" atsikreipė į banką siūlydami nupirkti tą namą. Bankas sutiko ir pasirašė preliminarinį kontraktą. Bet kaip tik vietiniai gyventojai nugirdo, jog bolševikai žada ten

isteigti savo centrą, tuojau sukilo ant kojų ir pasiuntė bankui daugybę protestų. Bankas teisinasi, kad nieko negali padaryti, nes sutartis pasirašyta. Bet karštis dar neatslūgo ir kivičiai tesiasi.

### Nebijo

— Kaimyne, ar girdėjai naujieną?

— Kokią?

— Nugi sako už metų būsias pasaulio galas.

— Del manęs gali sau būti, nes už mėnesio aš išvažiuoju į Ameriką.

Mažiausia valstybė Balkanuose yra Albanija.



GERA VIETA  
PELNINGAM  
TAUPYMI

Pradėk taupyti šiandien... nusipirkti naują namą... Nuosavą bišnį, automobilį... Išgyti finansinę atsargą... Kiekvieno taupytojo taupiniai apdrausti iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Insurance Corp. Taupyk po truputį kas savaitę.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS  
AND  
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO  
2202 WEST CERMAK RD. CHICAGO 8, ILL.  
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. and Mgr.



ANTHONY B. PETKUS

6812 So. Western Avenue, Chicago  
Telefonas GROvehill 0142

1410 So. 50th Avenue, Cicero  
Telefonas TOWN Hall 2109

Mūsų patarnavimas yra greitai, mandagus ir Jūsų finansiniam stabilumui prietelmas.

## Nuliudimo Valandoj

Kreipkitės į

ANTHONY  
B. PETKUS

Laidotuvių Direktorius

DVI MODERNIŠKOS  
KOPLYČIOS  
JŪSŲ PATOGUMUI.

## Apie Ivaivius Dalykus

Kokius Žodžius Lietuvis Pasiskolino Iš Kaimynų?

Senesniais laikais lietuvių kalba buvo sudaryta daugybe svetimų žodžių, ypatingai priėmus krikščionybę. Bet nuo jų pradėta kratyti pradžioje šio šimtmečio. Į jų vietas naudojami savo, lietuviški žodžiai.

Vienok nuo kairių žodžių jau nebuvo galima atspalaiduoti, nes jie per giliai įsibrovė. Iš vokiečių esame pasiskolinę sekančius žodžius: kepalas, gatvė, šarvas, kunigas, pinigai ir kitus. Iš slavų esame pasiėmę: kubilas, kurtas, turgus, stiklas, karalius, ponas, kalėdos, velykos, mėta ir tt. Iš svedų: birkas, bačka, pipiras, silkas. Iš senovės sanskritu užliko dar daugiau žodžių: mintis, avis, ašis, dievas, dūmai, duona, javai, laukas, maras, pati ir taip toliau.

Ar Valgome Dabar Daugiau Ar Mažiau?

Didesniuose miestuose buvo apklausinėta 90 restoranų savininkų ir 49 atsakė, jog dabar žmonės valgo mažiau mėsos, negu prieš prez. Trumano atsisaukima. Likusieji 41 pareiškė, jog skirtumo nematyti, o kaikada net ir daugiau suvalgo.

Kaip tai nebūt, bet maisto taupymas iš geros valios yra sunkiai pastebimas.

Su Generolu Negali Krėsti Juokų

Pasižymėjęs peraitame kare anglų generolas Montgomery aplankė karo mokyklą Sandhurst ir pietavęs drauge su kitais. Po pietų negalėjo rasti savo kepurės. Po pusvalandžio įėjusio kepurė buvo užtikta ant akmeninio liuto galvos mokyklos parke.

Maršalas Montgomery užpyko ir pagrasino nubausti visus kadetus jeigu kas geruoju neprisi-pažins. Seši kariūnai prisipažino ir jie buvo padėti 28 dienoms į daboklę.

Ne Greitai Surado Kame Tikroji Priežastis

Ilgą laiką Evansville, Ind. turėjo užrašus, jog automobilistai gali važiuoti tik 30 mylių į valandą greitumu. Ir retai kuris prasižengdavo su tuo patvarkymu. Bet vieną dieną, rodos, kaip susitarę, automobilistai pradėjo lėkti po 50 ir 60 mylių į valandą.

Policija stabdė ir areštavo, nekvepdama dėmesio į pasiteisinimus. Bet pagaliau vienas policininkas pastebėjo, jog prie stulpų buvo pažymėta 80 mylių. Koks tai juokdarys pakeitė 3 ir 8.

Ir Seniau Žmonės Negriebdavo Gerųjų Knygų

Geriausias Adomo Micevičiaus veikalas "Ponas Tadas", kuriame aprašyti Lietuvos žmonės ir gamta, pasirodė Paryžiuje 1834 metais. Buvo atspausdinta 10,000 kopijų to veikalas ir jų užteko dešimčiai metų. Bet dabar "Ponas Tadas" yra išverstas į visą eilę kitų kalbų ir nenustoja savo vertės.

Seniausias universitetas J. V. yra Harvard.

## J. Bachunas Įkalbėjo Miesteliui Viešbutį

Michigan valstijoje yra nemažas miestukas Anfanagan, bet jame nėra viešbučio. Mūsų tautietis Juozas Buchūnas, nuvykęs tenai, pradėjo įkalbinėti vietinei miestuko valdybai ir Chamber of Commerce pasistatyti viešbutį, kuris patrauks daugiau keliautojų ir turistų; tuo būdu padidės biznis ir visiems bus iš to naudos.

— Bet kas gi prižiūrės tokį viešbutį? Savo tarpe mes neturime patyrusių žmonių — aiškino ji.

Tuomet p. J. Bachunas pasiūlė, jog jis galėtų prižiūrėti viešbutį iki neatsiras saviškių. Šis projektas visiems patiko ir miestelis dabar bando sukelti \$250,000 viešbučio statybai.

Barbora Darlys Koncertuos Ohio Valstijoje

Mūsų žinoma dainininkė Barbora Darlys dainuos gruodžio 11 dieną Akron, Ohio, o gruodžio 14 dieną—Cleveland, Ohio. Ji išpildys solo dalį Handelio "Messiah", palydint Clevelando simfonijai ir chorui iš 100 asmenų.

## Pavogė Motuzo Filmų Aparatą Iš Koncerto Salės New Yorke

Laikė Balf'o seiminio koncerto, trečiadienį, lapkričio 8 d., New Yorker viešbučio salėje, K. Motuzas buvo pakviestas parodyti filmų iš Lietuvos ir iš tremtinių gyvenimo.

Jis atsivežė filmas ir prodžekturiu, padėdamas viską prie sienos salėje. Už kiek laiko pažūrėjęs pamatė, jog aparato nebėra. Turėjo skubiai vykti ir pasiskolinti iš krautuvės kitą. Už tą pavogtą aparatą broliui Motuzai buvo sumokėję \$500.

## Kaip Padalinta Lietuvos Imigracijos Kvota?

Keturios Grupės Pasiima Didžiumą Vizų

Kaip žinome, metinė Lietuvos kvota įvažiuoti į Ameriką siekia 386. To skaitlinė padalinta sekančiai: 200 vizų skiriama Vokietijoje esantiems tremtiniam, o 186 vizos kitose šalyse esantiems lietuviams.

Tie du šimtai vizų paskirstyta į lygias keturias dalis. Viena dalis pavesta globoti amerikiečių katalikų labdaros centrai, kuris pasirenka 50 lietuvių imigrantų; antra dalis tenka protestantų organizacijoms; trečia dalis liberalams; ketvirta — žydams.

Lietuvis, norėdamas atvykti į Jungtines Valstijas turi pirmiausia pereiti per šerengą vienos tų grupių. Iš to daugiausiai pelnosi žydai, nes jie pasiima savo ketvirtadalį ir gerokai atplėšia nuo "liberalų". Protestantai turi lygią dalį su katalikais, bet jie mažai paisyti atveža. Daugelis gerų katalikų atvyko per protestantų vartus.

Toks paskirstymas, aišku, yra keistas, bet Washingtonas nori būti geras savo grupėms, bet ne mūsų.

"Tėvynės" Išėjimas Buvo Užtrukęs Porą Savaičių

Iš priežasties stokos popierio du "Tėvynės" numeriai negalėjo pasirodyti laiku. Viskas buvo sustatyta ir sulaužyta tik neatspausdinta. Kiek vėliau skaitytojais gaus šis laidas iš sykiu.

## VISOKIE NUOTIKIAI IŠ BOSTONO PADANGĖS

Vėl Atgaivinama Tėvynės Mylėtojų Draugija

Kai paverti savo netolimos istorijos puslapius, pamatai koki sunkų kryžiaus kelią ėjo mūsų spauda. Tur būt ne vieną tautietiek dėl to nekovojo kaip mūsų siškė. Už tat ir meilė savai spaudai mūsų didesnė negu kitų.

Rusų despotiškį carai uždraudžia spaudą 1864 m. Ji turi kelis iš Vilniaus, Kauno ir kitų miestų į Prūsų Lietuvą, į Tilžę, o iš ten vėl būti pernešama atgal į mūsų lietuvių ištikimą kaimą. Tai, žinoma, neapsiejo be aukų, daugeliui mūsų knygnešių supylė kapą šaltame Sibire...

Kiti mūsų broliai, bėgdami nuo priespaudos pasiekė laisvąją Amerikos žemę, kur galėjo laisvai plėsti savo kultūrinę jėgą. Čia buvo įsteigta "Tėvynės Mylėtojų D-ja", kurios tikslas spausdinti ir platinti lietuvišką knygą. Ji atliko didelių darbų.

Atsistačius nepriklausomai Lietuvai, tas darbas galėjo būti

laisvai vykdomas savame krašte. Taigi, T. M. D-jos darbas lyg ir nebebuvo taip verkiančiai aktualus.

Bet prasidėjus antrajam pasauliniam karui, kai mūsų Tėvynės keitėsi okupuojamai iš rytų ir vakarų, o tikslas liko abiejų tas pats: sunaikinti mūsų tautą, mūsų laisvoji spauda vėl-turėjo keliauti į pogrindį ir iš ten skleistis Laisvės spindulius, laisvės išsilgusiai tautai. Ir šis darbas per keletą metų pareikalavo šimtus tūkstančių geriausių tėvynės sūnų aukų: Vokietijos bei Sibiro koncentracijos stovyklose.

Taigi, šiandieną gal daugiau negu bet kada reikalinga T. M. D-jas aktyvi veikla.

Mass. valstijoje žinomas veikėjas p. Jurgeliūnas iš Brocktono gavo įgaliojimus įsteigti skyrius. Jau veikia Montello ir Worcesterio skyriai.

Spalių mėn. 31 dieną buvo sušauktas steigiamasis susirinkimas Bostone. Užsirašė pirmieji 17 narių.

Jie įmokėjo po 1 dol metinio

nario mokesčio ir už tai gavo po labai vertingą B. Gaudžiūno "Pakeliui į Mirtį" knygą. Čia vaizduojami jo ir kitų mūsų brolių, pergyvenimai Vokietijos koncentracijos stovyklose.

Išrinkta Laikina Valdyba

Buvo išrinkta laikinoji valdyba iš: pirm. J. Lekio, sekretoriaus J. Vasio, izdininko K. Vileišio ir valdybos nario S. Matijoškos. Gruodžio mėn. bus šaukiamas masinis susirinkimas išrinkti galutinai valdybai ir apstatyti einamuosius reikalus. Tikslai data ir vieta bus paskelbta vėliau.

Kas įmokėjo dolerį ir negavo knygos, arba kas nori gauti tokią knygą, tegu kreipiasi į izdininką K. Vileišį, 61 Thomas Pk, So. Boston 27, Mass.

Lietuviai prašomi atitinkamai atkreipti dėmesį ir savo dalyvavimu bei aukomis remti šį didelį darbą. Aukos siunčiamos K. Vileišiui aukščiau paduotu antrašu.

J. Vasys,

TMD. laik. sekr. Bostone.

Sonatas yra poezijos kurinys susidedas iš keturiolikos eilučių.

## Lietuvių Liaudies Pasakaitės.

Lapė, Strazdelis ir Varna Pasaka

Vidury miško eglėje susikrovė strazdelis sau gūžtelę ir sudėjo penkis kiaušinėlius, o iš jų išperėjo penkis strazdžiukus. Atbėgo lapė ir sako: "Strazdel, strazdel, veskis vaikelius, kirsiu eglę." — "Lape, nekirk", prašo strazdelis. Mesk man vieną vaikelį, tai nekirsiu", atsakė lapė. Strazdelis išmetė vieną vaikelį, lapė pagriebė ir nusinešė.

Paskiau kitą dieną vėl atbėgo lapė ir vėl pradėjo gąsdinti strazdelį. Tas išmetė jai kitą vaikelį. Taip strazdelis išmetė keturis vaikelius, liko tik vienas.

Lapei nusinešus ketvirtąjį vaikelį, strazdelis labai gailiai verkė. Tuo tarpu skrido pro šalį varnelė, išgirdo ir klausia jį: "Strazdel, strazdel, ko tu taip verki?" — "Kaip gi neverksiu", atsakė strazdelis, "kad lapė baigia mano vaikelius nunešti!" — "O kam tu jai duoti?" klausia varnelė. "Ogi, sako, jeigu neduosiu, tai kirsiu eglę." — "Tu jai taip atsakyk: O kuo gi tu kirsi?" Taip pasaiusi, varnelė nuskrido.

Atbėgo vėl lapė ir sako: "Strazdel, strazdel, veskis vaikelius,

kirsiu eglę." — "Kirk sau", sako strazdelis, "pažiūrėsiu, kuo tu ją nukirsi."

Lapė pliaukš, pliaukš, sudavė keletą kartų uodega per medį, bet matydama, kad strazdelis nebijo, paklausė jo, kas jį taip pamokė.

"Ogi varnelė, gera žmonelė", atvirai pasakė iš gūžtos strazdelis.

Užvirė lapei širdis ant varnos — nusprendė jai nedovanoti. Nubėgo į pamiškę, kur varnos skraidydavo, atsigulė aukštienin ka ir apsimetė negyva. Pamačiusi negyvą žvėrį, varna tuojau atsikrdo ir ėmė kopti.

Lapė tuojau capt nutvėrė ją ir jau ketino suėsti. Bet varnelė ėmė prašytis sakydama: "Ką darysi — daryk, tik nemesk manęs nuo kalno, nes tada mano visi kaulai subyrės."

Tačiau lapė, norėdama varnai atkeršyti, kaip tik taip ir padarė: nunešė ant aukšto upės kran to ir paleido žemyn. Varna plast, plast ir nuskrido sau. Kiek toliau paskridusi ir sako: "Pagauti mane tu buvai gudri, bet suėsti — jau to gudrumo nepakako."

## NAMU STATYMO KONTRAKTORIUS



STATOM VISOKIOS RUSIŲ NAMUS—

DIDELIUS IR MAŽUS.

Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.

Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.

B.R. PIETKIEWICZ & C. CONTRACTORS

REAL ESTATE 2555 W. 47th St.

Sympathy is best expressed by FLOWERS Sent to the Funeral Chapel

So. Boston, Mass. William's TAVERN ir RESTORANAS

HELEN TARUSHKA, Sav. Visokie Gėrimai ir Skaniai Pagaminti Valgiai

SMAGI, JAUXI IR MALONI UŽEIGA SILVER CAFE S. ZAVADSKAS, Sav. Čia Galite Gauti Geriausias Gėrimus ir Kartu Laiką Linksmai Praleisti. Kviečiami visi LIETUVIAI ATSLANKYTI! SILVER CAFE 324 Broadway So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOSTONE, TAI YRA SOUTH BOSTON CAFE V. BALIUKONIS, Sav. Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti Geriausių Gėrimų ir Linksmai Laiką Praleisti. SOUTH BOSTON CAFE 260 Broadway So. Boston, Mass.

Telephone SOU 3141 BORIS BEVERAGE CO. JUOZAS ARLAUSKAS ir JUOZAS SKIENDIELIS SAVININKAI PRISTATOM TONIKĄ ir VISOKIOS RUSIŲ ALU BALIAMS; VESTUVĖMS ir VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS I NAMUS IR I SALES. VISAIS REIKALAIS KREIPKITES PRIE BORIS BEVERAGE CO. 220 E Street So. Boston, Mass.

## \$10,000 in ELECTRICAL APPLIANCE Awards

in the FALL SALUTE to ELECTRICAL LIVING CONTEST

FIRST PRIZE CONSOLE TELEVISION-RADIO-PHONOGRAPH COMBINATION Valued at \$10,000

SECOND PRIZE DE LUXE RANGE AND DE LUXE REFRIGERATOR Valued at \$650.00

150 ELECTRICAL APPLIANCE AWARDS

Easy to Enter... Nothing to buy

FINISH THIS STATEMENT IN 50 WORDS OR LESS:

"I want to live electrically because ....."

Atlankykit elektros dylerį, kuris yra narys Electric Association, šandie! Sužinokite smulkmeniškai apie šį didelį kontestą! Jūs galite laimėti puikius naujus elektros prietaisus. Apžiūrėkite tuos prietaisus pas savo dylerį, paklauskite apie juos ir paskiau pasakykite, kodėl jūs norite gyventi electrically! Nieko nereikia pirkti. Jusų dyleris (žemiau išvardintas) suteiks jums dykai Kontesto Nurodymus ir įstojimo blanką.

ALLIED TIRE & BATTERY CO. 610 West 35th Street GOLDBLATT'S ALL STORES

DELIGHT UTILITIES CO. 3445 West 63rd Street 3717 West 26th Street 5054 So. Ashland Ave.

ELECTRIC ASSOCIATION 37 SOUTH WABASH CHICAGO 3, ILLINOIS



Serving the Electrical Industry in Northern Illinois

## Vilniaus Universitetas Buvo Lietuvos Kultūros Centru

Step. Batoro Universitetas  
Vilniuje 1919—1939 metais.

Vilniaus Universiteto įsteigimo data reikia laikyti 1578-9 metus, kai jezuitai Vilniuje įsteigė Akademiją. Universitetas veikė daugiau kaip 250 metų, tai yra iki 1832 metų, kai rusai jį uždarė caro Mikolojaus I-jo įsakymu.

Svarbiausia uždarymo priežastimi buvo pažaidę paplitęs universiteto garsas aukštai pastatyto mokslo, o ypač XIX amžiaus mokslininkais, kaip Grodeck, Jundzilas, Sniadeckiai, Frankai, Lelevelis, Danilavičius, Onacevičius, Jaroševičius ir kiti žymūs profesoriai.

Salia savo profesorių universitetas taip pat buvo pasižymėjęs tokiais savo auklėtiniais kaip Balinskis, Drukantas, Valančius, Bušinskis, Gėdonai, Domeika, Kavaliauskas ir kiti, tokiais poetais kaip Valiūnas ir Stanevičius, o ypatingai Mickevičius ir Slovackis, apysakininkai Chodžka ir Krašinskis ir daug kitų Lietuvoje visuomenės ir kultūros dirvoje užsitarnavusių darbuotojų, kurie per ilgus metus buvo minimi kaip žymūs "Vilniaus Universiteto mokiniai".

Universitetas paliko gyvus prisiminimus, susijusius su didžiaisiais lietuvių tautos pagarbą nevienos kartos atmintyje. Taip, pavyzdžiui, šešiasdešimt metų po universiteto uždarymo, devyniasdešimtais metais m. Jungtinėse Amerikos Valstybėse lietuviškoji valstiečių-darbininkų išeivija, kuriai inteligentai tik mažą nuosimtį tedavė, savo nutarimuose primena reikalingumą atstatyti Gedimino sostinėje šią aukštojo mokslo įstaigą.

Garsiaisiais 1905-aisiais Rusų Revoliucijos metais Lietuvos Seimas Vilniuje, kuriam dalyvavo 2,000 lietuvių tautos atstovų, iškėlė reikalavimą atidaryti tą patį universitetą.

Tad savaime suprantama, jog 1918 metų vasario mėn. 16 d. aktu paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, laikinoji lietuvių tautos atstovybė — Lietuvos Taryba Vilniuje tą pačių metų lapkričio mėn. nutarė atkurti Vilniaus Universitetą, kartu priimdama universiteto Statutą, o Lietuvos Svetimo Ministerija darė parengiamuosius žygius šiam tikslui realizuoti.

1919 metais sausio mėn. įsistiprinusi Vilniuje revoliucinė Lietuvos valstiečių — darbininkų vyriausybė tęsia tą darbą toliau, nežiūrind, kad jį apsunkino iš tuo metu gyvenusių Vilniuje įvairių tautų keliama reikalavimai, kad universitete visi dalykai būtų dėstomi jų gimtomis kalbomis, kaip tai: lietuvių, lenkų, žydų, gudų ir rusų.

Vilniaus socialistų tarpe buvo net kilusi mintis, sekant jezuitų (!) pavyzdžiu, universitete dalykus dėstyti "bendra" kalba, būtent: lotynų. Suprantama, ta mintis negalėjo būti įgyvendinta. Prie Lietuvos Mokslo Dijos Vilniuje buvo įsteigti Lietuvių Aukštųjų Mokslo Kursai, lyg kokia universiteto pamokyklė, kuri turėjo tikslą išryškinti dėstytojų galimumus Vilniuje esančių mokslinių pajėgų.

Tie kursai veikė Vilniuje per tris dėstytojų sezonus, 1919, 1920 ir m. Kiek vėliau už vilniškios buvo įsteigti Lietuvos Mokslo Kursai Kaune, kurie veikė 1920 — 1922 m. su didesniu negu Vilniuje dėstytojų ir klausytojų skaičium.

1919 m. balandžio, mėn. Juozo Pilsudskio lenkų kariuomenė užėmė Vilnių. Lenkų administracija beveik visiškai išstūmė lietuvius iš Vilniaus ir 1922 m. prijungė jį su visų Vilniaus kraštų prie Lenkijos.

Dar 1919 m. rudenį Pilsudskis atidavė Vilniuje lenkišką "Stepono Batoro universitetą", visiškai nustumdamas lietuvius nuo aktyvaus dalyvavimo jame ir paversdamas jį lenkiškąja tvirtove, kuriai priešingai svajojančio apie lenkų-lietuvių-ukrainiečių federaciją (žinoma, lenkams vadovaujant) savo didybės manjako Maršalo norams, viešpataujant Vilniaus lenkų miestiečių tarpe nacionalistinė vadinamųjų endekų dvasia sudarė atžagareivišką — reakcinį charakterį, agresingą Lietuvai ir lietuviams.

Nacionalistiškai nusistatęs Stepono Batoro Universitetas, dėstyto darba pavadė labiausiai Varšuvos atsiužtiems "galileušams" — Mažosios Lenkijos atėjujams. Pastarieji, aktyviai dalyvaudami visuomeniniame Vilniaus gyvenime už Universiteto sienų, skiepjo ne tik Universitete akademinio lenkų jaunimo tarpe, bet ir miesto visuomenėje svertimus Lietuvos tradicijoms aštriai šovininistinius polinkius, neapykantą kitų tautų atžvilgiu, ypatingai prieš žydus, ir bendrai auklėjo Vilniaus visuomenę, o ypač akademinį jaunimą nacionalistinėje dvasioje.

1939 m. pabaigoje Vokietijos Lenkijos karo metu, Tarybų Sąjunga užėmė visą Vilniaus kraštą su Vilniumi. Po pusantro mėnesio okupacijos Tarybų Sąjunga, remdamasi 1920 m. liepos mėn. 12 d. pasirašyta Maskvoje Lietuvos-Tarybų Sąjungos taikos sutartimi, susitarusi su Lietuvos vyriausybe, perdėjo Vilnių Lietuvai.

Tarp kitų uždavinių, susijusių su Vilniaus perėmimu, kilo taip pat reikalas perreformuoti Vilniaus Universitetą į Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstaigą, kuri aprūpintų ne lenkų, tik lietuvių tautos reikalus. Lietuvos vyriausybė negalėjo čia remtis paties Stepono Batoro Universiteto pajėgomis dėl daugelio to universiteto profesorių ir Vilniaus lenkų akademinio jaunimo daugiametės egresingos laikysenos.

Tačiau, kai kurių paskirų jo profesorių bendradarbiavimas nebuvo atmestas, lygiai kaip nebuvo paneigta Vilniaus lenkų jaunimo teisė toliau studijuoti perreformuotame universitete, kaip to reikalavo Lietuvos aukšto mokslo įstaigų statytas, pagal kurio nuostatus Vytauto Didžiojo Universitete, Kaune, šalia lietuviško jaunimo studijavo taip pat žydai, lenkai ir kitų tautų jaunimas.

— Prof. M. Biržiška.

### Peraukštas Mokesnis už Pakiukus į Europą

Iš kelių Kongreso narių pasiekė Baltąjį Namą reikalavimas, kad prez. Trumanas įsakytų Pašto Departamentui sumazinti mokesnius, imamus už per siuntimą pakiukų badaujantiems Europoje. Pasak kongr. K. B. Keating, iš N. Y. tikrina, jog dabartiniai mokesniai yra nepateisinamai aukšti ir trukdo šalpos akciją.

Geriau žvirblis rankoj, negu briedis girioj.

## „Birutė“

December 7th Is The Day

DECEMBER 7, 1947! DECEMBER 7, 1947! Are you keeping that day in mind? Are you willing to have a good time plus the finest musical entertainment? If you are, then remember December 7, 1947. Birute will give her Annual Fall Concert at the Lithuanian Auditorium starting at 4:30 P. M. The admission charge is \$1.20.

Since there is limited space, see that you buy your tickets in advance from any chorus member. Be sure you buy a few extra tickets also, as your friends will want to come along, when they hear about the "Birute Concert". Yes, every year the chorus gives a bigger and better concert.

Do not forget after the Concert is over, much fun will be had, when we get together in little circles, in warm corners of the Auditorium and let out with old favorite songs, while the others can kick their heels higher than the highest mountain peaks, dancing. We will have plenty of everything. Do not miss out on the enjoyment, and remember December 7, 1947. Plan to be with us.

—:—

Last Sunday November 9, Birute had much competition, but nevertheless in the writers opinion and from the general comments of the public, the chorus sang exceedingly well. Members! Don't forget to attend rehearsals every Tuesday and Friday evenings. — M.M.P.

### Paaiškino

— Kodėl moterys daugiau kreipia dėmesio į išvaizdą, negu į išmintį?  
— Dėl to, kad jos žino, jog vyrai kvaili, bet ne akli.

## Jeiskau Tiktai Taveš

Sešeliuose, tarp sudaulytų rumų, Klajodamas jeiskau paprastos širdies; Aš jeiskau meilės, paklydusio ramumo, O mylima, aš jeiskau tik taveš.

Zaliam sodne, kur sakalai krypavo, Kur rožių krūmai svaigo, bangavo, — Matau akis, matau aš veidą tavo... Kas be taveš mane kely ramins?

Palydi sielą nūdevėtos mintys; Be meilės rangos svetimi keliai... Tik tu gali spindėjimu gaivinti, O Dieve, Tu padėk man ir jai!

Kur buvo žemė, buvo tavo žemė, Gėlėm kaišyti šaltinėliai ten... Iš tų vaizdų širdis stiprybė semia, Ta laime siela degs, budės, gyvens.

— F. Kirša.

## DETROITO ŽINIOS

Smagus Vakaras Lapkričio 29d.

Artėjant šaltam orui, prasidėjo ir įvairių organizacijų veikla. Mūsų SLA. 352-ra kuopa ruošiasi prie draugiško vakarėlio, kuris įvyks lapkričio (Nov.) 29 dieną, tai yra tuoj po Padėkavonės dienos tą šeštadienio vakarą, p. Armano salėje, 2386 — 24th St. Pradžia 7-tą val. vak. SLA. nariai ir jų draugai privalėtų skaitlingai dalyvauti ir kartu visi turėti good time prie lietuviškos muzikos.

Sekamas SLA. 352-ros kuopos susirinkimas bus prieš-metinis, kuris įvyks gruodžio 7 d., taipgi bus renkama kuopos valdyba ir įvairios komisijos. Del taupu, mo atviručių nebus siuntinėjama, nes jau taip praktikuojama ir visi nariai žino. Ką darysit, ką ne, bet vakarėlio neužmirškite — lapkričio 29 dieną.

### Ką Veiksime Toliau?

Detroito Lietuvių Organizacijų Centras, kuris susideda iš 18 organizacijų, rengiasi prie Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimo, vasario 8-tą dieną, 1948 m. Visos aukos eina į Amerikos Lietuvių Tarybą, dėl išlaisvinimo Lietuvos reikalų.

Jau gautas sutikimas iš dviejų tremtinių, būtent, prof. B. Kazlauskio ir p. Antano Tolio, autoriaus knygos "Mirties Kolona". Bus keli kiti ir prie to meninė dalis.

### Ne Visos Organizacijos Turi Atstovus

D. L. O. Centras susideda iš draugių atstovų, bet kaip TMD, ALT, Sandaros kuopa, SLA. 200 kuopa ir keletas kitų organizacijų atstovų nerenka, o jeigu išrenka, tai tie nedalyvauja. O tas, dabartiniu momentu, yra visų reikalingas susispietimas į bendrą kovą už Lietuvos išlaisvinimą iš po Stalino vergijos jungo. Atstovai visose organizacijose yra renkami gruodžio mėnesyje, nes sausio mėn. būna renkama valdyba, D. L. O. Veikėjai-jos kreipkite į tai svarbią domę. — K. J. S.

## Išrinko Komiteta, Kuris Rūpinsis Imigracija Karališkos Vestuvės Kai Kam Pelningos

Tikslis Kongresas Priims Prielankų Įstatymą

Suvažiavę iš įvairių vietų mūsų organizacijų atstovai nutarė įsteigti centralinį komitetą, kurio rūpintis dabartiniais ir būsimais imigrantais. Komiteto uždavinys bus palengvinti lietuviams gauti vizas ir rūpintis jų kelionių finansavimu.

Kadangi numatoma, jog Kongresas priims vienokį ar kitokį įsileidimui didesnio skaičiaus treptinių į Jugišines Valstijas, tai saryšyje su tuom kils visa eilė problemų, kurios reikalauja skubaus dėmesio. Išrinkto komiteto pareiga bus parūpinti affidavitus, ješkoti lėšų kelionei, apgyvendinimu ir pan.

Ketvirtadienio vakare, lapkričio 9 dieną, SLA. centro patalpose susirinko keli dešimtai atstovų. Dalyvavo taipgi Lietuvos atstovas p. P. Zadeikis, gen. konsulas J. Budrys, konsulas Dr. P. Daužvardis. Į imigracijai tvarkyti komitetą išrinkti: kun. J. Balkūnas, Dr. P. Dagys, adv. K. Jurgėla, Dr. M. Vinikas, Juozas Boley, J. Buivydas, A. Trečiokas, V. Kvetkus, adv. W. F. Laukaitis, p-nia Pranė Lapienė.

Ruhr Srities Suteikta Daugiau Anglies

Vokiečių anglies kasyklos Ruhr srityje suteikia 274,000 tonus į dieną. Tai naujas rekordas, kuris tapo atsiekiamas suteikiant darbininkams daugiau maisto ir drabužių.

Iš Anglijos ateina žinių, jog Londono juodojo rinkoj pakvie timai į princesės Elžbietos vestuves su leit. Philip Mountbatten parsiduoda po 750 svarų arba \$3,000. Tokių pakvietimų bus išdalinta apie pora tūkstančių. Kurie nemano atvykti į vestuvių iškilmes arba norėdami pasipinigauti, tie kvietimus perleidžia kitiems.

Karališka šeima del to jaučiasi užsigavus ir rengiasi pakviesti kvietimus. Tuom tarpu iš kitų šalių ruošiasi atvykti apie 7,000 garbingų svečių, bet jie visi galės tik ištolo pasižiūrėti.

Pasirodo, jog ir demokratiškai nusiteikusiose šalyse karališkų "asabų" vedybos sukelia didžiulį susijaudinimą.

Rum yra alkoholinis gėrimas, padarytas iš "Sugar Cane".

### Apdrauda-Paskolos REAL ESTATE

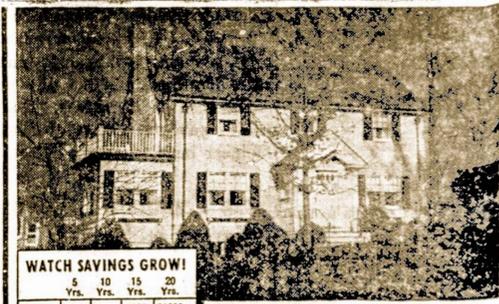
Norėdami apdrausti savo nuosavybes, ar gauti paskolas, ar pataisyti savo namo kreipkitės į mano ofisą.

Esu pasirengęs visiemis tinkamam patarnauti

August Saldukas

4038 Archer Ave.

Prone LAFayette 6719



WATCH SAVINGS GROW!	5 Yrs.	10 Yrs.	15 Yrs.	20 Yrs.
\$5 mo.	\$300	\$600	\$900	\$1200
10 mo.	600	1200	1800	2400
25 mo.	1500	3000	4500	6000
50 mo.	3000	6000	9000	12000

Plus Earnings Paid on Savings

FOR THAT HOME ALL YOUR OWN

You'll Need Money For the Down Payment —

Many ambitious couples are saving here to become future home-owners, soon as they've accumulated the down payment needed. Any convenient amount opens your insured savings account at this Association. The chart will show you how much you need to save.

## KEISTUTO SAVINGS And Loan Association

3236 So. Halsted St. — Chicago, Ill.  
JCS. M. MOZERIS, SECY

SAVE WITH A PURPOSE — SAVE ON A PLAN

## Pasinaudokit Šia Puikia Proga!



Jėigu jūs manote statydinti sau namą DABAR, ateikit ir pamatykit mus reikale vietas; mes turime dar 200 lotų šiomis žemomis kainomis: 1 lotas \$300.00, 2 lotai už \$550.00. Lotai randasi pacioj Willow Springs širdy. Gera "shoppinimui" vieta, bus' ir traukinų transportacija; arti mokyklos ir bažnyčios.

S. P. KAZWELL  
6950 S. Oakley Ave.

Tel. Pro. 9484 (šauk prieš pictus)

Arba

Archer Ave. ir Spring Street

Tel. Willow Springs 1050

(Nuo 1 iki 5:30 kiekvieną dieną ir sekmadieniais)

## NAUJOJI AUŠRA

Mėnesinis iliustruotas lietuvių kultūros žurnalas. Kviečiame visus užsirašyti. Metinė kaina J.A.V. ir Kanadoje: \$2, kitur \$2.50. Pasinaudokite šia proga.

Įdėdu \$2 ir prašau nurodytu adresu sustinėti man žurnalą per visus metus.

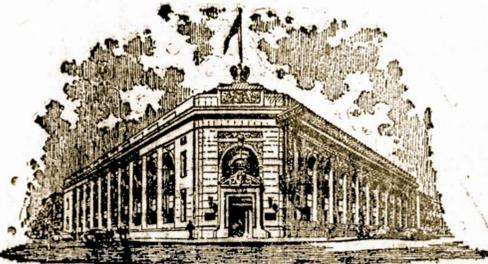
Vardas ir Pavardė .....

Gatvė ir nr. ....

Miestas ir valstija .....

"N. Aušros" adresas: 10729 S. State St., Chicago, Ill.

## PASKOLOS ANT MORGICIŲ — UZ ŽEMIAUSI NUOSIMTI



## STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

TURTAS \$19,000,000.00—ATSARGOS FONDAS \$1,500,000.00

4192 ARCHER AVE. — Tel. VIRginia 1141

### MODERNISKAI ĮRENGTA

Fotografavimo Studija  
Visų Rusių Nuotraukos



W. J. STANKUNAS  
FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted Street

Tel. YARds 1546

### AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted St.



LIETUVISKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.  
MANDAGUS PATARNAVIMAS.  
P. Balčiūnas ir M. Kovariki, Sav.

# Ten Kur Seniau Viešpatavo Garsi Kun. Radvilų Giminė

## Biržų Miestas Turi Margaspalvę Praeiti

Biržai yra labai senas miestas. Jų isikurimo pradžia tiksliai nėra nustatyta. Biržų vardas pirmą kartą raštuose pasirodė 1415 metais kada Jogaila, lankydamas Lietuvą, aplankė ir Biržus. Tuo metu ten jau buvo medinė pilis. Joje slėpdavosi apylinkių gyventojai nuo kalavininkų ordino užpuolimo.

Pirmasis Biržų savininkas buvo Gregorius Fiedkorius, Kazimiero Jogailiečio sekretorius. Jis vedė Oną, Mykolo Radvilos dukterį. Būdamas bevaikis Fiedkorius savo turtus užrašė žmonai, o ši mirdama viską paliko dviem savo sūnėnams: Vilniaus vyskupui Albertui ir hetmanui Jurgui. Taip Biržai perėjo į Radvilų rankas ir jų buvo ligi 1811 m. kai grafas Tiškevičius už skolas Biržus atpirko.

1547 metais Biržai pasidarė kunigaikštija. 1603 metais kun. Kristupas I savo rezidenciją perkėlė į Biržus, pastatė mūrinę pilį ir davė pradžią miestui, iš anksto jam suteikdamas daug privilegijų. Biržai, stovėdami pasienyje, visą laiką buvo kariuomenių susirinkimo vieta.

1625 m. švedų karalius Gustavas nugalėjęs pakeliui kitus miestus paėmė ir Biržus ir visą jų turtą išvežė į Rygą. Sekančiais metais pilis vėl buvo atstatyta.

1655 m. švedų karalius Karolis Gustavas, susijungęs su Brandenburgo kurfiurstu ėjo į Lietuvą. Jis susitarė su kunig. Jonušu ir Boguslovu ir tie laisva valia atidarė priešams Biržų pilies vartus. Švedai paliko ten savo įgulą. Kunig. Jonušas tikėjosi su švedu pagelba atsikratyti nuo lenkų ir panalinti Liublino uniją. Bet švedams nužygiavus toliau, lenkų hetmanas Gonsievskis užpuolė Biržus ir nužudė kunig. Janušą. Jo brolis Boguslovas pabėgo pas švedus. Bet vėliau Boguslovas susitaikė su karaliu ir atgavo visa savo įtaką.

Mirdamas kunig. Boguslovas Radvila Biržų valdytoja paliko mažametę dukterį Liudviką-Karoliną, kuri 1683 metais miestui suteikė naują teisį. Tuo laiku prasidėjo karas tarp švedų karaliaus Karolio ir rusų caro Petro Didžiojo. Pastarasis, ieškodamas pagalbos lenkuose susitiko su lenkų karaliu Augustu II Biržuose. Bet 1704 metais švedai paėmė Biržus ir sunaikino pilį. Tai buvo paskutinės Biržų pilies valandos, nes nuo to laiko mušiuose ji nefiguravo.

## Kun. A. Jalbzykowski Skaito Save Vilniaus Arcivyskupu

Amerikiečių Katalikų Lyga, kuri per savo šelpimo skyrių "Caritas" pasiuntė nemažai pagalbos-Lenkijos žmonėms, neseniai gavo padėkos laišką ir Vilniaus arcivyskupo kun. Ramualdo Jalbzykovskio.

Tas dvasiškis seniau yra buvęs Vilniaus arcivyskupas, bet pravedus Jaltoje Curzono liniją jis persikėlė su daugeliu saviškių į Balstogę, kuri yra į vakarus nuo tos linijos. Tačiau kun. R. Jalbzykowski savo pirmojo titulo neišžadėjo ir dabartinį Vilniaus arcivyskupa M. Reinį skaito uzurpatoriumi.

Napoleonui žygiuojant į Rusiją 1812 metais, grafas Tiškevičius sutvėrė iš Biržų gyventojų pulką kareivių ir pasiuntė Maskvos link. Biržai aktyviai dalyvavo ir 1831 metų sukilime. Pereito pasaulinio karo metu Biržai buvo visai sunaikinti.

## Automobilių Kompanija Turėjusi Nuostolių

Detroit. — Nepaprastas atsitikimas šiais laikais. The Packard Motor Car Co. paskelbė, jog nuo pradžios šių metų ji turėjusi \$131,478 nuostolių. Tas atsitikė iš priežasties stokos plieno.

Tuom tarpu Ford Motor Co. žada išleisti 500 milijonų dolerių praplėtimui ir patobulinimui savo dirbtuvių.

## Amerikos Spaudos Atsiliepimai

### Dvių Banditų Susitarimas Pasidalinti Europą

Apie padarytą 1939 metais sutartį tarp Hitlerio ir Stalino, St. Paul, Minn. išėinaš "Dispatch" rašo:

"The trade was the agreement that Russia take eastern Poland, Esthonia, Latvia and Lithuania, with a free hand to deal with Finland as necessary, in return for Russia's assent to Hitler's attack on western Poland to grab what he wanted there. The two bandits later had a falling out, but one of the dangers that beset the United States and Britain down to the last big push was the possibility that Russia would make another horse trade with Hitler and pull out of the war before it was finished.

"And that is the government which now tries to tell the world that it is above compromises in the interests of peace and which is slandering the allies who saved it from defeat by saying that America and Britain were in the war to get rid of German and Japanese business competitors while Russia was in it to preserve democracy."

## Prie Nemuno

Naktis ant Nemuno sustojo, Atplaukus mėlyna giria. Beržuos dar supasi daina artojo Ir miršta vėjo pradalgų bare.

Tuoju atplauks žvejai į vągį Ir trauks sidabro žuvytes. Pakrantėm kuklūs žiburėliai dega.

Viliodami ramiai žvaigždes.

O kaip ramu ten būdavo rymoti, Kaip laisva, gera ir graudu... Ten kalbas stuobriai samanoji, Ir šaukia kažin kas vardu.

Kaip glosto bangos balta žvirgžda,

Kaip snabžda meile to ieva, Kaip kaimė svirtis girgžda, Nenoroms amtelė šuva.

Matai, kaip gėsta žiburėliai, Ištrauks šilkų tinklus žvejai. Rankas į aukštį pakylėjai Ir prie krūtinės sutemas glaudai.

Su lapais sunkios rašos kalba, Ir su blakstienoms ašara gyva, Ir pajutai kaip ant peties padėjus gaivą,

Po žygių ilsis Lietuva.

O Nemunas vingiuoja, skuba į Baltiją didingas ir ramus Pro vyšnių sodo baltą rūbą, Pro miegančias sodybas ir namus.

## Pittsburgh Gan Šauniai Priėmė Dr. K. Grinių

Vietinė Amerikiečių Spauda Aprašė Pasikalbėjimą Su Juo

Buvusio Lietuvos prezidento Dr. K. Griniaus atsilankymas į Pittsburghą sukėlė ant kojų ne vien lietuvių, bet ir vietinę amerikiečių spaudą, kuri plačiai atsiliepė įdėdama nuotraukas ir pasikalbėjimą su Dr. K. Griniu.

Pereitą sekmadienį po pietų, Lietuvių Piliiečių salėje buvo surengtas masinis mitingas, kuriame kalbėjo patsai Dr. K. Grinius, Dr. Albinas Tarulis, dr. Jonas Kutra ir kiti. Mitingą atidarė p-nas P. Pivarūnas, o pirmininkavo J. Stilsonas. Sv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujant muzikui Kaziu Bazui išpildė meninę dalį. Aukų surinkta \$120.

Paskiau apatinėje klubo svetainėje buvo suruošta garbės svečiui vakarienė, kurioje taip gi pasakyta svarbių, ryžtingų kalbų. Sekančią dieną Dr. K. Grinius su palydovais aplankė Lietuvių Kambaryje Pittsburgho universitete ir kitas įdomesnes vietas.

## Worcester, Mass.

### Pradžią Rinkliavos Šalpos Fondui

Sekmadienį, lapkričio 9 dieną, Sv. Kazimiero p-jos svetainėje buvo suruošta didelis mitingas pradėjimui rinkliavos Worcestersteryje BALF'o reikalams. Programoje dalyvavo 4 chorai, vadovaujant J. Dirveliu, Zemaičiui, V. Burduliui, M. Meškienei-Jablonskaitei.

Siame mitinge sukelta virš \$1,000. Lapkričio 22 dieną visam Worcesterio mieste įvyks "Tag Day" šalpos fondo naudai.

### Sandaros Kuopa Aukavo \$25

Lapkričio 2 dieną, Sandaros 16-tos kuopos susirinkime buvo nutarta paaukoti \$25 iš izdo rinkliavai. Grupei rinkikų kapitonais išrinkti: J. Krasinskas, P. Miliuskas. Į Sandarą priimti sekanti nariai: J. Simanavičius, A. Martišius, J. Krukonis, A. Marozas. Pirmininkavo J. Pupka ir V. Ashmenskas; sekretoriavo P. Miliuskas.

Raportus iš vasaros veiklos išdavė J. Krasinskas, K. Zurlis, A. Sablinskas. Vasaros veikimas davė Sandaros kuopai virš \$500 pelno. Nuo pat savo įsikurimo kuopa taip nestovėjo tvirtai kaip dabar. Dideles sumas ji yra paaukojusi visokiems labdarėbės dalykams.

Vadinasi Worcesteriečiai nemiegojo, bet dirbo nors ir mažai garsindamiesi. Bet dabar turim kuom pasigidžiuoti. Į apskričio suvažiavimą So. Bostone, lapkričio 23 dieną išrinkta 10 delegatų.

### Lietuvai Remti Draugijos Skyriaus Veikla

Lietuvai Remti Draugijos lmo skyriaus susirinkimas įvyko lapkričio 2 d. Nutarta paaukoti iš izdo \$50 šalpos fondo rinkliavai. Kapitonais išrinkti A. Kriaučialis, V. Mitrikas. Į BALF'o seimą New York'e delegatų išrinktas K. Simkonis.

Sio skyriaus valdybą sudaro:

## Iš So. Bostono

### Bostoniečiai Ruošiasi Labdarybės Pramogai

Salpos Fondo (BALF) 17-tas skyrius Bostone rengia didžiulę pramogą šeštadienį, lapkričio 22 dieną, 7:30 val. vakare, parapijos pastogėje, 492 E. Seventh St., So. Boston. Daugelis vietinių biznierių remia šia pramoga suteikdami įvairių dovanų. Pelnas eis lietuvių našlaičiams. — Komitetas.

### Subankrutijoj Grafas Lloyd George

Sūnus buvusio Anglijos premiero, grafas Lloyd George paskelbė Londono teisme bankrutą.

Jo skolos siekia 16,568 svarų, o turtas 7,576 svarų. Pagal profesijos jis yra inžinierius, bet dėl blogos sveikatos negali dabar dirbti.

### Ne Už Tokią Kainą

Sėdėdama krutamų paveikslų teatre žmona išmetinėja savo vyrui:

— Kodėl tu nesi taip meilus prie manęs, kaip tas artistas prie merginos?

— Bet ar tu įsivaizduoji kiek jis už tai gauna mokėti? — atkirtė vyras.

## Lietuvius Pateko į Miesto Valdybą

Worcesterio miesto valdybon išrinktas geras lietuvis J. Griegaitis. Nors keturi airiai kandidavo prieš jį, bet neįveikė. Vėliau airiai apsižiūrėjo, kad padarė klaidą eidami keli, bet jau buvo per vėlu. Kur dir pėšasi — trečias naudojasi. Kitas lietuvis išrinktas republikonų tikietis į mokyklų komitetą Vincas Vieraitis. Šiam vyrui pagelbėjo švedai.

### Parašė Ne Tą, Kas Ištikro Buvo Ar Yra

Aną dieną Worcestersteryje lankėsi Brooklyno laikraščio redaktorius. Parvykęs namo parašė buk A. Kriaučialis, J. Dvareckas ir J. Krasinskas labai nori vienybės su misionieriais. Iš rašto atrodė, jog tie virš minėti vyrai tikrai sudėsinėjo—tapo misionieriais. Aš žinau, kad yra visai priešingai. Redaktoriui buvo patėmyta, jog misionierių tarpe yra per daug triukšmadarių ir užsikirtėlių, su dideliais "ožiais" ir kooperavimas su jais labai sunkus.

### Apie Waterburio Triukšmautoją Daktarą

Vienas Waterburio daktaras parašė "A. L." piktą puolimą ant Amerikos Lietuvių Tarybos ir tą raštą ištaisai perspausdino Bimba savo "Ne-Laisvėje", nei dėkui nepasakydamas. Vadinasi šimtprocentinis pradėjo netiesioginiai bendradarbiauti komunistų spaudoje. Taigi susitaikė dvi kraštutinybės. Kitko iš jų ir negalima tikėtis.

— Worcesterietis.

### Svarbiausiu Sirijos uostu yra Beirutas.

Gera prekė pati save giria.

## CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

Montgomery Ward & Co. Reikia NEPILNO LAIKO PARDAVĖJŲ PENKTADIENIAIS IR ŠEŠTADIENIAIS PAŠTO ORDERIŲ CLERK'Ų LINGERIE MERGINOS (Departamento Viršūninkė) MONTGOMERY WARD & CO. WAUKEGAN, ILLINOIS

MILWAUKEE ROAD SHOPS 48 HOUR WEEK... NEW HOURLY RATES. UNSKILLED FROM \$1.00 TO \$1.25 SKILLED FROM \$1.31 TO \$1.43 WELDERS • MACHINISTS • TINSMITHS CABINET MAKERS • STEAM FITTERS UPHOLSTERERS • BLACKSMITHS ELECTRICIANS • BOILER MAKERS MOLDERS • HELPERS APPLY ROOM 1 MILWAUKEE ROAD DEPOT OR AT SHOPS MILWAUKEE, WISCONSIN

REIKIA JANITORIO VIDURAMŽIO, DIENOMS \$52.00 į savaitę TAIPGI JANITORKŲ 48.62 į savaitę KREIPKITES Į JOHN F. JELKE CO. 2650 W. Polk Street

OPERATORIŲ PINKER'U PATYRUSIŲ PRIE MEDVILNIŲ SUKNELIŲ Aukštos Algos. Ligos Apdrauda Dykai. Apmokėtos Atostogos LIBMAN MFG. CO. 1550 No. Dayton St. Skersai nuo Clybourn Subway stoties. Halsted, North ir Clybourn gatvės karų linijos.

KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ DANGIŠKA ŠVIESA LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ RADIJOS VALANDA 10:15 val. vak.—WGES (1390 k.)



LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį Turime Koplųčias Visose Miesto Dalyse LACHAWICZ IR SUNUS Phones: Virginia 6672 Comm. 5765 Pullman 1270 2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS 8307 So. Lituania Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP 1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0722

P. J. RIDIKAS 8354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St. VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LULEVIČIUS 4848 So. California Ave. Phone Lafayette 5572

LEONARD F. BUKAUSKAS 10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9462

PETRAS P. GURSKIS 659 West 18th Street Tel. Seeley 5711

**John F. Eudeikis LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS** SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAI DOJIMO IŠTAIGA

**AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ**

4605-07 So. Hermitage Ave. Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave. Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. WGES. 1390 k.

**MAZEIKA ir EVANS (EVANAUSKAS) LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI ATIDARĖ NAUJĄ KOPLYČIA**

Marquette Park

**6845 SO. WESTERN AVE.**

Tel. PROspect 0099

antra koplųčia kaip ir buvus

**3319 LITUANICA AVE.**

Tel. YARDS 1138—1139

# Chicagoje

## A. Devenienė Ruošiasi Aplankyti Chicago

Grįžusi iš Europos pereiną antradienį, p-nia A. Devenienė ruošiasi aplankyti Chicago artimiausiu laiku ir pasitarti su vietiniais veikėjais. Ji praleido keletą mėnesių vizituodama tremtinių stovyklas ir tyrinėdama imigracijos klausimus. Chicagoje bus labai įdomu su ja pasimatyti.

## Juozas Sniras Pardavė Savo Biznį

Išlaikęs metus laiko taverna ir valgyklą, 3659 S. Wentworth Ave. Juozas Sniras pardavė tą biznį ir dabar nusitarė pamaiti atstogų bent porą mėnesių.

## Savo Testamente Paliko \$4,600 Bolševikams

Prieš trejetą savaičių miręs Justinas Baltušis, iš Roselando, užrašė savo turtą įvairiom bolševikų organizacijom. "Vilniai" jis paskyrė \$1,600; kokiam ten kultūros chorui — \$1,000; komunistų partijai New Yorke — \$2,000. Jo sūnus Zigmuntas dabar svarsto ar nebūtų galima sulaužyti tokį testamentą.

## Isigijo Naują Dodge Automobilį

Siomis dienomis aptiekorius Pr. Rakas, 3201 S. Halsted St. nusipirko naują, gražų Dodge automobilį, kurio jis jau ilgokai laukė.

## Kodėl Jie Ignoruoja Musu Bendrą Šalpos Fondą?

### Ragina Siųsti Šalpą Tik Per Svetimas Organizacijas

Marquette Parko lietuvių parapijos laikraštėje — "Nativity News" radau tokį pranešimą: "Mūsų Kardinolas Samuel Stritch prisiuntė visiems klebonams laiškus, prašydamas kad kunigai ragintų žmones siųsti maisto badaujančioms žmonėms Vokietijoje ir kitur, kur randa si tu pagėbėti.

"Siųskite atskirai asmenims savo giminiams ir pažįstamiems. Galima siųsti per Care, 50 Broad St., New York 4, N. Y. arba per War Relief Service — N.C.W.C. arba tiesiog per paštą. Būkite gailėstingi, gelbėkite nuo bado šioje žiemėje."

Visa tai labai gerai, bet kodėl Marquette Parke parapijos laikraštukas visai pamiršo suminėti BALF'ą? Nejaugi toji organizacija daugiau neekzistuoja ir nesirūpina šelpimu?

— Parapijonas.

## Iškilmingai Palaidojo Karį Jack Eudeiki

Kritęs prie Aachen, Vokietijoje, vasario 8 diena, 1945 metais puskarininkas Jack Eudeikis buvo palaidotas svetimoje žemėje ir tik neseniai jo lavonas tapo atvežtas į Chicago ir iškilmingai palaidotas pereiną pirmadienį Sv. Kazimiero kapinėse.

Laidotuvėse dalyvavo didelė minia žmonių. Garbės sargybos pareigas ėjo Don Varnas posto nariai, kurie tinkamai pagerbė žuvusį didvyrį.

## Sandariečiai Susirenka Šį Sekmadienį

### Pasitarimai, Vaisės ir Organizatyvų Reikalai

Vasaros metu buvom šiek tiek išsiskaldę ir mažiau turėdavom progų susitikti. Todėl sustiprinimui mūsų ryšių ir aptarimui svarbesnių šios dienos klausimų, šį sekmadienį, lapkričio 16 dieną, 3 valandą po pietų kviečiamas sandariečių veikėjų susirinkimas, Sandaros svetainėje.

Po trumpo susirinkimo turėsime vaisės ir kitokių pramogų. Kviečiame visus mūsų veikėjus atsilankyti ir išgirsti keletą svarbių dalykų.

Paaukavo "Ziburėliui" \$5.00

Uolus lietuviškų reikalų rėmėjas V. Dambrauskas, 5723 S. May St. šiomis dienomis paaukavo \$5 "Ziburėlio" draugijai sušelpimui tremtyje esančių ir vargingai gyvenančių studentų.

## Nuvykęs į Bostoną Jis Visgi Atsiekė Savo

Jau esame rašę, jog Bridgeportietis Pranas Kupris išvyko į Bostoną aplankyti ten viešojo knygyną ir surasti nuorašus Tado Kosciuškos laišku. Dabar jis grįžo į Chicago atlikęs savo uždavinį. Kaikuri jo surinkta medžiaga bus sunaudota "Sandaroje". Pranas Kupris pareiškė, jog istoriniai tyrinėjimai tuomi dar neužsibaigs.

## Greit Pasirodys Naujas Žurnalas Naujoji Aušra

Gal būt už savaitės laiko Chicagoje išeis naujas lietuvių kultūros ir meno žurnalas "Naujoji Aušra". Redaktoriu ir leidėju yra poetas A. Kairys, o redakcijos štabą sudarys Dr. K. Pakštas, Dr. J. Prunskis, A. Vaičiūnaitis ir dail. Petras Kiaulėnas. Žurnalas turės 30 puslapių.

## Dariaus-Girėno Postas Rengias Minėti 15-tą Metinį Jubiliejų

### Ruošiama Iškilminga Puota Lapkričio 23 Diena

Viena žymiausių Chicago lietuvių organizacijų — Dariaus-Girėno legionierių postas neužilgo susilauks 15 metų. Tas iškūrimo jubiliejus bus paminėtas iškilmingu bankietu, sekmadienį, lapkričio 23 dieną. Tikimasi, jog puotoje dalyvaus virš 500 asmenų.

Dariaus-Girėno postas tapo įkurtas pirmojo pasaulinio karo veteranų, bet dabar prie jo priklauso didžiama antrojo pasaulinio karo dalyvių. Posto komandieriu yra J. J. Karalaitis, pirmuoju vice-komandieriu — L. F. Gubista; adjutantu — A. Streleckis; jaunesniuoju vice-komandieriu — F. P. Zelis; direktorių tarybos pirmininkas — J. J. Kazanuskas.

### Paguoda

— Mano balandėli, tu vėl ren giesi į kelionę; ar neužmirši manęs? Ar nenustosi mylėjęs? — Mano brangioji, kaip tau tokia mintis gali į galvą ateiti? Priešingai, juo toliau esu nuo tavęs, juo labiau myliu tave.

## Jai Nekliuvo

### Tikėjos Daug Pinigų

Pora metų jau praslinko ir išnyko. Kuomet kongresas Chicagoj Sauniai vyko.

Suvažiavo daug lietuvių, Patribtų.

Tarp jų rados bolševizmo Sužalotų.

Veikėjai-Lietuvos būklę Svarstė, rišo.

Stalininkai savo gylį Tarp jų kišo.

Mums ten esant atsitiko Gardus juokas.

Mat prie mūsų atsisėdo Toks apuokas.

Giedot himną atsistojom, Ji sėdėjo,

Susigūžus sau po nosim Dar murmėjo.

Viens veikėjas ją paprašė Atsistoti.

Ji iškėlė savo kumštį Jam tuoj tvoti.

Kilo dvikova tarp jų; Jis laimėjo.

Triukšmadarė, tą pelėdą Nugalėjo.

Jis paėmęs ją perpusė, It tą katę,

Von iš salės išgabeno, Besarmatę.

Bolševikai tuoj prapliupo: Ji sužeista,

Penki šonkauliai išlaužti, Galva kvaista.

Nosis. blauzdos sudaužytos, Gavus gužą,

Ant jos kiaušo pastebėję, Kaip arbužą.

Daktarai ją apžiūrėję, Sveiką rado.

Nei to guzo, nei mėlynių Nesurado.

Ji-gi tarė: Aš ant savo Pastatysiu.

Trauksiu teisman tą nenaudą, Pamokysiu.

Penkiasdešimt tūkstantėlių Iš jo gausiu.

Tad galėsiu ištekti, Neb' mergausiu.

Teismas išmetė jos skundą Į mėšlyną.

Lik, sesute, be vestuvių Ir be vyno.

— Perkūnas.

## Birutė Sparčiai Rengias Prie Savo Koncerto

### Ivyksta Gruodžio 7 dieną, Lietuvių Auditorijoje

Gerai žinomas ir visų mėgiamas "Birutės" choras, kuris dažnai dalyvauja svarbiuose lietuvių rengimuose, neužilgo, sekmadienį, gruodžio 7 dieną surengs savo koncertą. Tai įvyks Lietuvių Auditorijoje. Programa bus gyva ir žavėjanti. Išgirsime naujų dainų, naujų solistų ir komp. St. Šimkaus veikalą "atsisveikinimas su Tėvyne".

Chicagoje lietuviams išsiilgo "Birutės" dainų ir todėl džiaugsmingai sutiks jos pirmą pasirodymą šiame sezone ir savame koncerte. Po koncerto bus šokiai.

## BALF 108 Skyrius Buvo Sukviestas Susirinkimui

Pereiną antradienį, p-nų Geo. ir P. Gribų namuose, 5918 So. Kedvale Ave. buvo sukviestas BALF'o 108 skyrius susirinkimui, kuriame dalyvavo gražus būrys narių. Pasikalbėjus apie tolimesnę veiklą buvo išrinkta komisija surengimui pramogos Dariaus-Girėno svetainėje, gruodžio 14 dieną.

Vėliau p-nia P. Griebienė pavaišino dalyvius puikia vakarine ir visokiais gėrimais.

## Siūncia Padėką Už Laikraščius

### Jiems Įdomus Yra Spausdintas Žodis

Pranas Gudas, 7320 So. Talmán ave, gavo iš Danijos šitokią laišką:

Didžiai džiaugdamasis turiu Tamstai pranešti, kad siūnciamoji spauda Danijon ateina labai tvarkingai. Čia mes lietuviško spausdinto žodžio visuomet laukiame kaip geriausio svečio ir perskaitę leidžiam iš rankų į rankas per visus Danijoje gyvenančius lietuvius.

Kada gyvename svetimame krašte atskirti nuo tėvynės, giminių ir artimųjų, lietuviška spauda yra didelis pastiprinimo šaltinis. Malonu, kad daugelio Amerikos lietuvių laikraščių administracijos ir net pavieniai geraširdžiai šį reikalą taip giliai suprato ir mums nemokamai siuntinėja lietuviškų spausdintus.

Šiandien, mes būdami skur-

džiai, neturime kitos galimybės atsilyginti kaip tik širdingą ačiū.

Jei likimas leis mums nors žmoniškiau gyventi, šis laikotarpis paliks didelį prisiminimą tų žmonių, kurie mūsų vargus suprato ir lengvino. Sena patarlė sako: tą tikru draugu pasirink be baimės, kuris tave pamylėjo prie pirmos nelaimės.

Dar kartą Tamstai dėkodamas už siunčiamus laikraščius, prašau priimti mano geriausius linkėjimus.

Su tikra pagarba,  
— Ip. Sakevičius.  
Naujas adresas: Pr. Alexandrines Alle 22, Copenhagen — Charlottenland, Denmark.

## Prašo Gelbėti

### Gal Būt Atsirast Geri Žmonės

Kreipius į Amerikos lietuvių rubsiuvius su vienu prašymu. Ne savo reikalu ir ne savo naudai. Tą darau kito prašytas. Žinau, kad Amerikoje yra tūkstančiai lietuvių rubsiuvių ir šimtai rūbų siuvimo, valymo, prosijimo įmonių savininkų.

Pageibėkite savo amato draugui atvykti pas jus. Jis yra dar jaunas, nevedęs diplomuotas siuvėjas. Iš savo pusės tegalėčiau apie jį pasakyti tik gerą: neapviltų savo geradarių ir kaip toks atlygintų visas išlaidas. O lietuvių rūbų siuvimo įmonė būtų ištikimas, gabus darbininkas. Kreiptis adresu:  
Rev. Vacl. Vaičiūnas.  
Moettelinsstr. 23  
(14b) Ravensburg (Wuertt.) Germany.

### Kad Pažintų

— Kur eini Antanai?  
— Į kapines atlankyti mano žmonos kapą.  
— Bijok! Dievo! Taip pasigėręs ir eini į šventą vietą!  
— Matai, brolyti, ji per visą gyvenimą nematė manęs negirtos, o jeigu dabar nueičiau negirtas prie jos kapo, tai ji manęs nepažintų.

## MARGUTIS

"DIENZODIS" LEIDZIAMAS NUO 11 BALAZDIO, 1932 1450 KIL. — 12 METAI

## WHFC

(1450 Kil.)

Sekmadieniais — 1 val. popiet.  
Darbo dienomis — 9:30 v. v.  
PENKTADIENIAIS NUO 7 iki 8 val. vakare

## CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Ir VĖL NUTARĖ IŠMOKETI šorininkams už paskutinius 6 mėnesius 3% nuosimčius ant Paid Up-Shares Savings, ir 2% ant visų kitų Share Savings.

Pas mus kiekvieno nario indėliai yra apdrausti iki \$5,000 per FEDERAL SAVINGS and LOAN INSURANCE CORPORATION, Washington, D. C. Pas mus pinigai visada buvo ir yra išmokami ant pareikalavimo.

Mes kviečiame tamstą pasidėti savo pinigus taupymui šioj inšurintoj, tvirtoj ir smarkiai augančioj finansinėj įstaigoj, kur visų indėliai yra po Valstijos, ir po Federalės Valdžios priežiūra.

Mūsų raštinė nuosavam name yra viena iš puikiausiai įrengtų, kur gausite malonų ir teisingą patarimą. Mes kviečiame ir tolimesnius Amerikos lietuvius siųsti taupymui pinigus per paštą į šią Bendrovę, kiekvieno prišūsti pinigai bus umai ir teisingai pakvituoti.

## CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

JOHN PAKEL, President

6234 S. Western Avenue

Phone GROvehill 7575

Chicago 36, Illinois

## Susipažinkite Su Chicagos Kultūrinėmis Įstaigomis

### 8. Chicagos Istorijos Draugija Rašo Mikas Šileikis

Si vieta randasi Lincoln Parke, prie North ave. ir Clark st. Tel.: Michigan 4600.

Šitame muziejuje yra surinkta ir saugojama Amerikos istorijos medžiaga, sutvarkyta chronologine tvarka. Ji - apima 38 periodus. 9 galerijos yra skirtos Chicagos istorijos medžiagai. Be to, istoriją iliustruoja puikios diogramos.

Kitose Amerikos istorijos galerijose demonstruojama prancūzų ir ispanų kolonistų gyvenimas ir kcvos. Kovos su indėnais ir tt. 20 diogramų vaizduoja Lincolnno gyvenimą: jo kambarius, ir kitas replikas Springfield, Ill. Daug pirmųjų kolonistų vadų ir kariškių portretų. Kartas nuo karto čia pridedamos ir naujos istorinių dalykų parodos.

Amerikos istorijos knygynas turi 83,000 tomų knygų ir 100,000 rankraščių, kurie nušviečia Amerikos istoriją. Turi daug informacinių dokumentų apie Chicagos miestą, kaip jis išaugo į didmiestį ir pan.

Muziejaus valandos: nuo 9:30

### Parsiduoda Rezidencija

8 didelių kambarių; karštu vandeniu šildoma. Lotas 37x125. Netoli 55 ir Kedzie Ave. Savininkas yra sergentis. Atsikreipkite po 6 vakare, pašaukiant — Stewart 1300

### DR. S. NAIKELIS

Tel. LAFayette 7020

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas

3417 S. Halsted Street

VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak

Nedėliomis pagal Sutartį

### Dr. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LAFayette 3210

Res. Tel. REPUBLIC 0054

Jeigu Neatsiliepia —

Šauk KEDZIE 2868

VALANDOS:

Kaz diena nuo 1 iki 3 val. po pietų

ir nuo 6 iki 9 val. vakarais

Trečiadienio vakarais ir

Sekmadieniais pagal Susitarimą

### Namų Taisytojas

### Kontraktorius

### GEO. BORCHERTAS

Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pūliną Apraudą Savininkams ir Darbininkams.

10546 S. Artesian Av.

Tel. Cedarcrest 1739

### Dr. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. Yards 1820

Pritaiko Akininkus

Kreivias Akis

Ištalso

Ofisas ir Akininkų Dirbtuvė

3401 SO. HALSTED ST.

kampas 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki

Nedėlioj pagal sutartį.

### Monarch Liquor Co.

N. KANTER, Sav.

Specialėmis Kainomis

Čia Galite Gauti Degtinės, Brundės, Rum, Gin, Vyno Kėdialų Įvairiausių Rūšių.

3529 So. Halsted St.

Phone YARDS 6054

ryto iki 4:30 popiet. Sekmadieniais — nuo 12:30 iki 5:30 popiet. Įžanga į muziejų nemokama. Tikslai sekmadieniais reikia mokėti 25c. plus 5c. taksų.

Chicago turi du didelius knygynus. Vienas prie Michigan ave. ir Randolph st. Antrasis vadinasi Newberry Library. Randasi prie Dearborn ir Walton Place.

Duona — visur su pluta.

## ADVOKATAI

### JOHN B. BORDEN

Lietuvis Advokatas

2201 W. Cermak Rd.

Ofiso valandos: Kasdien nuo

2—4 Išskyrus Trečiadienius.

Telefonas Canal 1176

Vakarai Pagal Sutarties.

Namai: 6459 S. Rockwell St.

Telefonas Republic 0600

Tel. VIRginia 6583

### DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Rd.

Valandos: 1-3 p.p. ir 7-8 v. vak.

Šeštadieniais nuo 1 iki 3 popiet

Trečiadienį ir Sekmadienį ofisas

yra uždarytas.

REZIDENCIJA:

3241 West 66th Place

Tel. REPUBLIC 7855

Phone Calumet 7858

### DR. M. ŽILVITIS

DENTISTAS

3246 S. Halsted Street

### Dr. Margeris

3325 S. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų

ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Šventadieniais tik susitarus

Phone YARDS 7299

Tel Pullman 8277

### I. E. MAKARAS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 PARNELL AVE.

Chicago 28, Ill.

YARDS 2246

### DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street